ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2020/394

ze dne 7. října 2019

týkající se podpory SA.39119 (2016/C) (ex 2015/NN) (ex 2014/CP), kterou Řecká republika poskytla ve formě úrokových subvencí a záruk spojených s požáry v roce 2007 (toto rozhodnutí se vztahuje pouze na odvětví zemědělství)

(oznámeno pod číslem C(2019) 7094)

(Pouze řecké znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, v souladu s čl. 108 odst. 2 prvním pododstavcem SFEU ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

I. POSTUP

(1) Dne 22. července 2014 obdržela Komise stížnost týkající se údajné podpory poskytnuté řeckým státem společnosti Sogia Ellas S.A. a jejím dceřiným společnostem (dále jen „Sogia Ellas“), které působí v oblasti zpracování zemědělských produktů. Podpora spočívala v úrokových subvencích a státních zárukách na stávající úvěry, které měly být znovu sjednány s odkladnou lhůtou, jakož i na nové úvěry.

(2) V dopise ze dne 25. července 2014 Komise požádala řecké orgány o informace týkající se údajné podpory. Řecké orgány odpověděly dopisem ze dne 17. listopadu 2014 a poskytly podrobné informace o právních základech údajné podpory. Komise zaslala Řecku druhý dopis dne 11. prosince 2015, na který řecké orgány odpověděly dopisem ze dne 11. února 2016, zaevidovaným téhož dne. Ve své odpovědi poskytly řecké orgány další informace o právních základech, podmínkách pro poskytnutí podpory a příjemcích.

(3) Ve svém dopise ze dne 11. prosince 2015 Komise řecké orgány uvědomila, že z prvotního posouzení informací, které poskytly, vyplynulo, že údajná podpora byla poskytnuta bez schválení Komise. Kromě toho údajná podpora nebyla omezena na společnost Sogia Ellas a její dceřiné společnosti, ale na základě řeckých právních předpisů by mohla být poskytnuta i jiným příjemcům. Z tohoto důvodu se Komise rozhodla zahájit řízení o neoznámené státní podpoře (věc SA.39119 (2015/NN)) a rozšířit rozsah svého šetření na celé odvětví zemědělství.

(4) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“) bylo zveřejněno dne 16. září 2016 v *Úředním věstníku Evropské unie* ([2]). Komise požádala řecké orgány, aby uvedly odhadovaný počet příjemců každého režimu uvedeného v rozhodnutí o zahájení řízení a příslušné částky podpory. V opačném případě, jak se uvádí v rozhodnutí o zahájení řízení, Komise přijme rozhodnutí na základě informací, které má k dispozici. Komise vyzvala všechny zúčastněné strany, aby se k daným opatřením vyjádřily.

([1]) Výzva k podání připomínek podle čl. 108 odst. 2 SFEU ve věci státní podpory SA.39119 (2016/C) (ex 2015/NN) (ex 2014/CP) – podpora pro společnost Sogia Ellas SA et al. (Úř. věst. C 341, 16.9.2016, s. 23).

([2]) Viz poznámka pod čarou č. 1.

(5) Žádná zúčastněná strana připomínky nepředložila. Řecké orgány zaslaly své připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení dne 23. září 2016. Ve své odpovědi informovaly řecké orgány Komisi o tom, že nemohou poskytnout informace požadované v rozhodnutí o zahájení řízení.

(6) Komise ve svých dopisech ze dne 2. prosince 2016 a 15. ledna 2018 opakované žádala řecké orgány, aby předložily chybějící informace. Řecké orgány předložily požadované informace v dopisech ze dne 9. března 2017 a 21. února 2018.

(7) Toto rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí o zahájení řízení, se týká pouze činností spojených s výrobou, zpracováním a uváděním zemědělských produktů na trh, tj. produktů uvedených v příloze I SFEU s výjimkou produktů rybolovu a akvakultury a lesnictví, jak jsou definovány Eurostatem. Nejsou jím tedy dotčeny případné podpory poskytnuté do jiných odvětví hospodářství v souladu s rámci dotyčných režimů podpory.

II. **POPIS OPATŘENÍ**

1. **Cíl**

(8) Cílem opatření byla podpora podniků, které jsou usazeny a které působí, bez ohledu na jejich zapsané sídlo, v oblastech Řecka postižených požáry v roce 2007. Podle řeckých orgánů bylo širším cílem obnovit výrobní kapacity, které byly vážně postiženy požáry.

2. **Právní základ**

(9) Právní základ údajné podpory je obsažen v rozhodnutí ministerstva hospodářství a financí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007), ve znění změněném a doplněném rozhodnutím č. 38600/B.1750/5.9.2007 (OJHR 1780/B'/5.9.2007), rozhodnutí č. 46082/B.2123/24.10.2007 (OJHR 2139/B'/2.11.2007), rozhodnutí č. 6391/B.342/8.2.2008 (OJHR 242/B'/14.2.2008), rozhodnutí č. 34227/B.1123/23.7.2008 (OJHR 1548/B'/5.8.2008), rozhodnutí č. 57198/B.2406/28.12.2012 (OJHR 3462/B'/28.12.2012), jakož i čl. 2 odst. 7 zákona č. 3816/2010 (OJHR 6/A'/26.1.2010) a čl. 21 odst. 5 zákona č. 3867/2010 (OJHR 128/A'/3.8.2010).

(10) Podmínky, za nichž byla záruka řeckého státu poskytnuta na základě rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007), byly podrobněji popsány v rozhodnutí ministerstva hospodářství a financí č. 2/54310/0025/13.9.2007 (OJHR B'1858/13.9.2007). Toto rozhodnutí bylo pozměněno rozhodnutím náměstka ministra financí č. 2/86490/0025/31.12.2007 (OJHR B' 2493/31.12.2007), rozhodnutím č. 2/57144/0025/20.8.2008 (OJHR B'1732/28.8.2008), rozhodnutím ministra financí č. 2/22475/0025/25.4.2012 (OJHR B' 1346/25.4.2012) a rozhodnutím náměstka ministra financí č. 2/52027/0025/30.8.2012 (OJHR B'2404/30.8.2012) a rozhodnutím náměstka ministra financí č. 2/1755/0025/20.2.2013 (OJHR B' 465/27.2.2013). Rozhodnutí č. 2/1755/0025/20.2.2013 bylo dále změněno rozhodnutím č. 2/38310/0025/14.5.2014 (OJHR B'1262/16.5.2014) a rozhodnutím č. 2/43758/0025/29.6.2015 (OJHR B' 1289/29.6.2015), která jsou tudíž relevantní pro toto rozhodnutí.

3. **Opatření**

(11) Dne 25. srpna 2007 vyhlásil řecký ministr vnitra, veřejné správy a decentralizace v celé zemi výjimečný stav ministerským rozhodnutím č. 47870/25.8.2007 (OJHR 1706/B'/25.8.2007) v důsledku požárů v červenci a srpnu 2007, která propukly v prefekturách Messinia, Ilia, Arcadia, Laconia, Euboea a v okrese Aigialeia v prefektuře Achaia.

(12) Řecké orgány tvrdí, že rozsah a závažnost škod způsobených požáry v těchto oblastech byly obrovské a vedly ke ztrátám na lidských životech a populacích zvířat, ničení krajiny, lesů i půdy, jakož i infrastruktury, s velmi vážnými dopady na místní hospodářství. Rozsah tohoto jevu byl takový, že byl řeckými orgány klasifikován jakožto pohroma ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, jak je uvedeno v příslušném grafu Komise, na nějž řecké orgány odkazují ve své komunikaci s tímto orgánem ([3]).

([3]) Zpráva č. 10: „Společné výzkumné středisko, Vědecké a technické zprávy – Lesní požáry v Evropě v roce 2009", viz graf č. 13a: „Spálené oblasti Řecka za posledních 30 let", s. 29, k dispozici na adrese http://forest.jrc.ec.europa.eu/media/cms_page_media/9/forest.fires.in.europe.2009.pdf; prezentace spálených oblastí v Řecku v roce 2007, na úrovni NUTS 3, v souladu s Evropským systémem informací o lesních požárech (EFFIS), Evropská komise, Společné výzkumné středisko, k dispozici na adrese: http://forest.jrc.ec.europa.eu/effis/applications/fire.history.

(13) S cílem řešit tuto situaci přijal řecký ministr hospodářství a financí rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007) ([4]), které bylo následně změněno a doplněno. Uvedené rozhodnutí bylo s názvem „Úvěry na provozní kapitál a jiné úvěrové prostředky pro podniky a pracovníky postižené požáry v roce 2007 v prefekturách Messinia, Ilia, Arcadia, Laconia, Euboea a v okrese Aigialeia (v prefektuře) Achaia".

(14) Rozhodnutí zřídilo dva režimy státní podpory ([5]), a to takto:

a) režim, který zajišťoval restrukturalizaci dluhů vzniklých do dne 25. srpna 2007, po splatnosti či nikoli ([6]) (pro účely tohoto rozhodnutí jako „režim A"), kapitalizací dluhů, jejich následným přetvořením na nové úvěry s poskytnutím „odkladné lhůty", úrokových subvencí a státních záruk;

b) režim, který se vztahoval na nové úvěry na provozní kapitál, jež měly být poskytnuty po 25. srpnu 2007 a na něž mohly být poskytnuty úrokové subvence a státní záruky ([7]) (pro účely tohoto rozhodnutí jako „režim B").

(15) Konkrétně bylo v rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007) stanoveno:„Restrukturalizace dluhu a poskytování provozního kapitálu podnikům a OSVČ, které se nacházejí a působí v prefekturách Messinia, Ilia, Arcadia, Laconia, Euboea a v okrese Aigialeia prefektury Achaia, které byly zasaženy požáry v roce 2007.

A. Restrukturalizace dluhů

Všechny dluhy do 25. srpna 2007, splatné nebo nesplatné, podniků a OSVČ postižených požáry během roku 2007, budou kapitalizovány a přeměněny na nové úvěry s dobou odkladu v délce 28 měsíců. První splátka je splatná dne 31. prosince 2009. Zbytek úvěru musí být splacen ve shodných pololetních splátkách (splacení jistiny a úroků). Celá doba trvání restrukturalizovaného úvěru je deset let, včetně doby odkladu. Splatné úroky z úvěru se v době odkladu hradí z účtu zřízeného zákonem č. 128/1975 ve výši 100 % a po zbytek doby úvěru z 50 %.

Úroková sazba restrukturalizovaného úvěru musí být sazba posledního vydání dvanáctiměsíčních řeckých státních dluhopisů před začátkem úrokového období, zvýšená o 70 % celkového příspěvku podle zákona č. 128/1975. Subvenční sazba se zaokrouhlí nahoru/dolů na nejbližší čtvrtinu bodu.

Pro jistinu a úroky z výše uvedených úvěrů poskytne řecká vláda záruky v souladu se zákonem č. 2322/1995 v platném znění.

B. Poskytnutí úvěrů na provozní kapitál pro podniky a OSVČ

Provozní kapitál může být poskytnut úvěrovými institucemi v souladu s příslušnými ustanoveními týkajícími se potřeb a provozního kapitálu zákona č. 1955/2.7.1991 guvernéra Bank of Greece, v platném znění. Tyto úvěry budou subvencovány z účtu zřízeného zákonem č. 128/1975 takto:

a. 100 % úroková subvence pro úvěry až do výše 5 000 EUR,

b. 80 % úroková subvence pro úvěry až do výše 20 000 EUR,

c. 50 % úroková subvence pro úvěry až do výše 60 000 EUR,

d. 30 % úroková subvence pro úvěry až do výše 90 000 EUR.

Výše úrokové subvence budou stejné pro celou částku úvěru.

([4]) Toto rozhodnutí bylo následně několikrát změněno a doplněno, jak je vysvětleno výše v 9. a 10. bodě odůvodnění.
([5]) V případě potřeby se tyto dva režimy v tomto rozhodnutí rozlišují jako „A" a „B". Jinak rozhodnutí odkazuje pouze na „režimy".
([6]) Viz níže bod A rozhodnutí, 15. bod odůvodnění.
([7]) Viz níže bod B rozhodnutí, 15. bod odůvodnění.

Tyto úvěry budou poskytovány až do maximální výše 35 % obratu společnosti za rok 2006 a to po dobu 60 měsíců.

Úroková sazba výše uvedených úvěrů musí být sazba posledního vydání dvanáctiměsíčních řeckých státních dluhopisů před začátkem úrokového období, zvýšená o 70 % celkového příspěvku podle zákona č. 128/1975. Subvenční sazba se zaokrouhlí nahoru/dolů na nejbližší čtvrtinu bodu.

Je třeba poznamenat, že obrat podniků, které v předchozím roce 2006 neměly žádné tržby nebo které zahájily provoz v období od 1. ledna 2007 do 31. srpna 2007, bude určen prostřednictvím nákupů provedených během prvních šesti měsíců činnosti v roce 2007 vynásobených dvěma (2) a tato částka bude stanovena po zohlednění poměru hrubého zisku ve výši 45 %.

Pro jistinu a úroky z výše uvedeného úvěru poskytne řecká vláda záruky v souladu se zákonem č. 2322/1995 v platném znění."

(16) Rozhodnutí č. 38600/B.1750/5.9.2007 (OJHR 1780/B'/5.9.2007) změnilo název a text rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007).Nový název zní „Úvěry na provozní kapitál a jiné úvěrové prostředky pro podniky a OSVČ v prefekturách Messinia, Ilia, Arcadia, Laconia, Euboea a v okrese Aigialeia (v prefektuře) Achaia". Slova „*postižené požáry v roce 2007*", která odkazovala na příjemce režimů podpory a tím zjevně omezovala oblast působnosti režimů na příjemce skutečně postižené požáry, byla z názvu tohoto právního základu vypuštěna.

(17) Kromě toho rozhodnutím č. 38600/B.1750/5.9.2007 (OJHR 1780/B'/5.9.2007) byla k první větě kapitoly A rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/BV/30.8.2007) doplněna věta zvýrazněná v následujícím výňatku:„A.Restrukturalizace dluhů

Všechny dluhy do 25. srpna 2007, splatné nebo nesplatné, podniků a OSVČ ve **výše uvedených prefekturách, které byly postiženy** požáry během roku 2007, budou kapitalizovány a přeměněny na nové úvěry s dobou odkladu v délce 28 měsíců. První splátka je splatná dne 31. prosince 2009." [zvýraznění bylo doplněno].

(18) Tyto dvě změny v kombinaci vedly k požadavku, že škoda utrpěná příjemci, které byla způsobena požáry v roce 2007, se již nevztahovala k příjemcům, ale k prefekturám, ve kterých byli usazeni a kde působili, bez ohledu na jejich zapsané sídlo. Tento závěr potvrzuje odpověď řeckých orgánů na dotaz položený Komisí v jejím dopise ze dne 11. prosince 2015, a sice zda byla příjemcům poskytnuta náhrada za škody utrpěné v přímém důsledku požárů. Ve své odpovědi ze dne 11. února 2016 řecké orgány trvaly na univerzální a bezprecedentní povaze požárů, při nichž došlo k poškození podniků už jenom proto, že jejich výrobní činnosti probíhaly v postižených oblastech.

(19) Další rozhodnutí a zákony uvedené v 9. bodě odůvodnění dále pozměnily a doplnily rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007). Rozhodnutí č. 46082/B.2123/24.10.2007 (OJHR 2139/B'/2.11.2007) mimo jiné stanoví, že:

„a) Na konec kapitoly A [rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (GG II 1740/30.8.2007)] „Restrukturalizace dluhu" se doplňují následující odstavce:

„Úvěrové instituce mohou provést výše uvedenou restrukturalizaci, aniž by byla poskytnuta záruka řeckého státu, až do výše 25 000 000 EUR na jeden podnik. Obchodní podniky a OSVČ mohou restrukturalizovat částky do výše až 100 000 EUR.

Pokud podniky požádají o restrukturalizaci dluhů ve výši více než 100 000 EUR a nejvýše 25 000 000 EUR, musí být provedena studie životaschopnosti, a to úvěrovou institucí, u níž má podnik většinu dluhů.

Ustanoveními kapitoly A nejsou upraveny následující úvěry:

— úvěry podniků/OSVČ již zahrnuté v ustanoveních podle zákona č. 128/1975 v platném znění, s výjimkou podniků nebo OSVČ, kteří prokazatelně utrpěli škodu způsobenou požárem na budovách ve svých prostorách, mechanických zařízeních, surovinách nebo svém zboží. K potvrzení těchto škod budou muset předložit osvědčení od příslušných orgánů prefektury,

— úvěry podniků/OSVČ přijaté proti převodu nároku na grant z investičního programu na základě režimů státní podpory,

— úvěry podniků/OSVČ, které jsou zahrnuty do systému financování, na jejichž základě je investice považována za součást režimu státní podpory."

b) Na konec kapitoly B [rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (GG II 1740/30.8.2007)] „Poskytnutí úvěrů na provozní kapitál pro podniky a OSVČ" se doplňují tyto dva odstavce:

„Výše uvedená ustanovení kapitoly B zahrnují podniky a OSVČ, na které se vztahovaly granty z investičních programů v rámci režimu státní podpory za předpokladu, že investiční projekt byl dokončen.

Výše uvedená ustanovení kapitol A a B se vztahují jak na podniky a OSVČ se sídlem a působící v obcích Aigio, Akrata, Diakopto, Sympoliteia, Erineos a Aigeira v okrese Aigialeia prefektury Achaia a v obcích Eleios-Pronnoi a Livathos v prefektuře Kefallinia." "

(20) Rozhodnutí č. 6391/B.342/8.2.2008 (OJHR 242/B'/14.2.2008) pozměnilo částku (ze 100 000 EUR na 150 000 EUR), u které podniky, které chtějí restrukturalizovat svůj dluh, musely předložit studii životaschopnosti. Dále prodloužilo lhůtu pro předložení těchto žádostí ze dne 31. prosince 2007 na 31. března 2008.

(21) Rozhodnutí č. 34227/B.1123/23.7.2008 (OJHR 1548/B'/5.8.2008) rozšířilo zeměpisnou oblast působnosti režimů, jak bylo popsáno v 25. bodě odůvodnění, a znovu prodloužilo lhůtu pro žádost o účast na režimu podpory do 31. srpna 2008.

(22) Rozhodnutí č. 57198/B.2406/28.12.2012 (OJHR 3462/B'/28.12.2012) změnilo režimy s cílem umožnit příjemcům, kteří neobdrželi státní záruky, požádat o pozastavení splácení jejich dluhu v období mezi 1. lednem 2012 a 31. prosincem 2012. Dlužníci byli povinni platit úroky naběhlé během doby pozastavení. Příjemci se mohli obrátit na finanční instituce s cílem využít toto ustanovení do 28. února 2013.

(23) Podmínky pro poskytnutí státní záruky byly podrobně popsány v rozhodnutí č. 2/54310/0025/13.9.2007 (OJHR B'1858/13.9.2007), jejíž relevantní část zní takto:

„1. Řecký stát poskytne záruku do výše 80 % k restrukturalizaci dluhů vzniklých do 25. srpna 2007, splatných nebo nesplatných, z úvěrů poskytnutých úvěrovými institucemi OSVČ a podnikům usazeným a působícím, bez ohledu na místo, kde má podnik své zapsané sídlo, v prefekturách Messinia, Ilia, Arcadia, Laconia, Euboea a v okrese Aigialeia prefektury Achaia, v obcích, které byly postiženy požáry v roce 2007, do nového úvěru spláceného ve stejných pololetních splátkách (splacení jistiny a úroků) s dobou odkladu od 25. srpna 2007 do 31. prosince 2009. Celková doba trvání restrukturalizovaného úvěru bude deset (10) let, včetně doby odkladu. První splátka tohoto úvěru bude uhrazena dne 30. června 2010.Úroková sazba restrukturalizovaného úvěru bude dotována a stanovena v souladu s podmínkami rozhodnutí ministra hospodářství a financí č. 36579/B.1666/27.8.2007.

Záruka řeckého státu se uplatní na 80 % restrukturalizovaného dluhu a úroků z těchto dluhů, a to až do výše 20 000 000,00 EUR na jeden podnik.

Záruka řeckého státu bude také poskytnuta pro [fyzické osoby], obchodní společnosti, registrované členy obchodních komor a OSVČ z těchto prefektur, jejichž dluhy, které mají být restrukturalizovány, nepřesahují částku 100 000,00 EUR.

Úrok za období odkladu je kapitalizován dne 31. prosince 2009, přičemž první splátka úvěru bude uhrazena dne 30. června 2010.

V případě nezaplacení tří po sobě jdoucích umořujících splátek s příslušnými úroky nebo třemi splátkami jistiny a úroků, které pocházejí z výše uvedené restrukturalizace, se splatnou a vymahatelnou stane plná částka restrukturalizovaného dluhu. Aby byly bankám po uplynutí tří měsíců, které uplynuly od třetí splátky, státem uhrazeny zaručené pohledávky, musí banky předložit doklady uvedené v rozhodnutí ministra hospodářství a financí č. 2/478/0025/4.1.2006 (GG II 16/13.1.2006).

2) Řecký stát poskytne 80 % záruku pro poskytnutí úvěrů na provozní kapitál trvajících pět let, včetně doby odkladu, pro OSVČ a podniky, které jsou usazeny a působí, bez ohledu na místo, kde má podnik své zapsané sídlo, v prefekturách Messinia, Ilia, Laconia, Euboea a v okrese Aigialeia prefektury Achaia, které byly zasaženy požáry v roce 2007.

Úroková sazba výše uvedených úvěrů je dotována a stanovena v souladu s podmínkami rozhodnutí ministra hospodářství a financí č. 36579/B.1666/27.8.2007.

Tyto úvěry budou poskytnuty všem podnikům v těchto prefekturách do maximální výše 35 % obratu společnosti za rok 2006 a maximální výši 90 000,00 EUR na podnik. Obrat podniků, které v předchozím roce 2006 neměly žádné tržby nebo které zahájily provoz v období od 1. ledna 2007 do 27. srpna 2007, bude určen prostřednictvím nákupů provedených během prvních šesti měsíců činnosti v roce 2007, vynásobených dvěma (2) a tato částka bude stanovena po zohlednění poměru hrubého zisku ve výši 45 %.

Tyto úvěry budou splaceny ve stejných pololetních splátkách jistiny a úroku, s dobou odkladu pro kapitál od data platby do 31. prosince 2009. První splátka bude zaplacena dne 30. června 2010. Nesubvencovanou část úroků v období odkladu uhradí podniky.

Tyto úvěry budou spravovány prostřednictvím nové, samostatné smlouvy o úvěru. Za výše uvedené úvěry poskytne řecký stát všem podnikům záruku za 80 % kapitálu a odpovídajících úroků v průběhu doby odkladu a řádné lhůty.

(…)

Požadované podpůrné doklady:

(…)

v) Studie životaschopnosti spolu s navrhovaným hmotným kolaterálem (pouze pro podniky žádající o restrukturalizaci dluhu ve výši více než 100 000,00 EUR).

Studie by měla zahrnovat následující:

a) všechny závazky společnosti po úhradě jejího dluhu vůči úvěrovému systému, jejím dodavatelům, pojišťovnám, veřejné správě a obecnému trhu, jakož i dohody o opatřeních na splacení těchto závazků;

b) účetní výkazy společnosti za poslední tři roky (společnosti, které vedou účetnictví typu B, musí předložit formulář E3 a E9 za poslední tři roky);

c) harmonogram peněžních toků společnosti na příští tři roky (příjmy a platby);

d) odhadované příjmy a zisky společnosti na příští tři roky;

e) provozní kapitál požadovaný pro provozování činnosti a zdroje financování;

f) stávající kolaterál, navrhovaná restrukturalizace stávajícího kolaterálu, jež pokrývá vypořádávaný dluh a navrhovaný nový hmotný kolaterál pro dluhy, které mají být vyrovnány (pouze v případě, že jsou dluhy vyšší než 100 000,00 EUR).

B. Společnosti a OSVČ ve výše uvedených prefekturách, které pouze žádají o nový úvěr na provozní kapitál po lesních požárech, musí své žádosti podat hlavnímu řeckému účetnímu úřadu, ředitelství 25, oddíl D, a připojí k ní tyto doklady:

a) účetní výkazy společnosti za poslední tři roky (společnosti, které vedou účetnictví typu B, musí předložit formulář E3 a E9 za poslední tři roky);

b) harmonogram peněžních toků společnosti na příští tři roky (příjmy a platby);

c) odhadované příjmy a zisky společnosti na příští tři roky;

d) osvědčení o registraci u komory kraje, v němž je společnost usazena (OSVČ a chovatelé hospodářských zvířat musí předložit osvědčení o zahájení činnosti od místního daňového orgánu);

e) vyplněný a podepsaný příslušný formulář hlavního řeckého účetního úřadu pro „Posouzení životaschopnosti podniků žádajících o řecké státní záruky“, který je k dispozici na jeho internetové stránce (www.mof-glk.gr).

Poskytování hmotného kolaterálu není nutné k pokrytí nových úvěrů na provozní kapitál pro všechny kategorie podniků.

Žádosti a studie životaschopnosti budou hodnoceny Výborem pro správu a posuzování odpovědnosti za záruky řeckého státu (článek 37 zákona č. 3458/2006, GG I 94/8.5.2006) před konečným schválením poskytnutí záruky v souladu s ustanoveními vnitrostátních právních předpisů a právních předpisů Společenství (články 87 a 88 Smlouvy o ES) spolu se stávajícím a navrhovaným kolaterálem, který bude v plném rozsahu pokrývat dluh, který má být vypořádán (v příslušných případech).“

(24) V čl. 2 odst. 7 zákona č. 3816/2010 (OJHR 6/A'/26.1.2010), ve znění čl. 21 odst. 5 zákona č. 3867/2010 (OJHR 128/A'/3.8.2010), bylo stanoveno právo příjemců úvěrů uzavřených na základě rozhodnutí č. 2/54310/0025/13.09.2007 (OJHR B'1858/13.9.2007) požádat do 30. srpna 2010, zpětně od 1. ledna 2010, o dvouleté pozastavení plateb amortizačních splátek kapitálu s odpovídajícím rozšířením smluvní doby splatnosti úvěru a platbami úroků během pozastavení v souladu s četností plateb úroků stanovenou ve smlouvě. Osobami odpovědnými za platby úroků byli dlužníci. Rozhodnutí č. 2/22475/0025/25.4.2012 (OJHR B'1346), ve znění rozhodnutí č. 2/52027/0025/30.8.2012 (OJHR B' 2404) a rozhodnutí č. 2/1755/0025/20.2.2013 (OJHR B'465/27.2.2013), umožnilo prodloužení lhůty tohoto pozastavení od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2012 na základě žádosti v tomto smyslu podané do 28. února 2013 finanční instituci. Rozhodnutí č. 2/38310/0025/14.5.2014 (OJHR B'1262/16.5.2014) umožnilo další pozastavení od 31. prosince 2013 do 31. prosince 2014, zatímco rozhodnutí č. 2/43758/0025/29.6.2015 (OJHR B' 1289/29.6.2015) umožnilo další pozastavení splácení u úvěrů končících po 1. lednu 2017 z období od 31. prosince 2013 do 31. prosince 2016.

4. **Zeměpisná působnost opatření**

(25) Režimy podpory se zpočátku vztahovaly na prefektury Messinia, Ilia, Arcadia, Laconia, Euboea a okres Aigialeia v prefektuře Achaia. Následně byly dále rozšířeny na obce Aigio, Akrata Diakoptou, Sumpoliteias, Erineou kai Aigeiras v oblasti Aigeira v prefektuře Achaia, jakož i obce Eleiou-Pronon kai Leivathous prefektury Kefallinia podle rozhodnutí č. 46082/B.2123/24.10.2007 (OJHR 2139/B'/2.11.2007) a specificky na státní záruky na základě rozhodnutí č. 2/86490/0025/31.12.2007 (OJHR B' 2493/31.12.2007), a na obce Argalasti a Afeton a osady Agia Paraskevi, Zormiadon, Porou a Troulou obce Skiathos v prefektuře Magnisia, podle rozhodnutí č. 34227/B.1123/23.7.2008 (OJHR 1548/B'/5.8.2008) a specificky na státní záruky na základě rozhodnutí č. 2/57144/0025/20.8.2008 (OJHR B'1732/28.8.2008).

5. **Doba trvání**

(26) Ministerské rozhodnutí ministra hospodářství a financí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007), které zavedlo režimy státní podpory (s dalšími změnami), bylo zveřejněno dne 30. srpna 2007 a je podle informací řeckých orgánů stále v platnosti.

(27) Řecké orgány uvedly, že příjemci museli podat své žádosti do 31. prosince 2007, zatímco pro Argalasti, Afeton a osady Agia Paraskevi, Zormiadon, Porou a Troulou obce Skiathos v prefektuře Magnisia musely být žádosti předloženy do 31. října 2008. Doba trvání úvěrů v rámci režimu A (viz 14. bod odůvodnění) činila 10 let a v rámci režimu B (viz 14. bod odůvodnění) 5 let. Úvěry byly poskytovány do 31. prosince 2010. Státní záruky byly spojeny s konkrétními finančními transakcemi (tj. buď s úvěry vztahujícími se k restrukturalizaci dluhu v rámci režimu A a s výše uvedenou dobou trvání 10 let, nebo s úvěry na provozní kapitál podle režimu B a s výše uvedenou dobou trvání 5 let).

6. **Odhadovaná výše údajné podpory**

(28) Řecké orgány informovaly Komisi, že celková částka úrokových subvencí poskytnutých příjemcům činila 192 771 140,81 EUR. Zejména jeden z příjemců, společnost Sogia Ellas a její dceřiné společnosti obdržely úrokovou subvenci ve výši 8 293 527,92 EUR, přičemž tomuto podniku nebyla poskytnuta žádná státní záruka. Pokud jde o státní záruky, řecké orgány uvedly, že celková výše úvěrů činila 146 969 403,78 EUR a úvěry zaručené řeckým státem činily 117 575 523,04 EUR. Řecké orgány informovaly Komisi, že úvěrové instituce již zaslaly žádosti o čerpání záruky pro 396 úvěrů (což odpovídá 298 příjemcům) v celkové výši 55 233 316,43 EUR. Řecké orgány uvedly, že ze 76 žádostí, které byly posuzovány v době předkládání informací v únoru 2018, byla státní záruka aktivována v 62 případech a řecký stát tedy vyplatil úvěrovým institucím částku 6 836 810,80 EUR. Tyto výpočty jsou předběžné vzhledem ke skutečnosti, že řecké orgány stále zpracovávají informace za účelem potvrzení konečných příjemců a částek.

7. **Příjemci**

(29) Zdá se, že režimy podpory jsou otevřené, mimo jiné ([8]), všem podnikům působícím v produkci, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU, a v lesnictví, pokud jsou usazeny a působí, bez ohledu na jejich zapsané sídlo, v jedné z oblastí, na které se vztahují režimy podpory (viz 15. bod odůvodnění).

(30) Řecké orgány předběžně odhadly počet příjemců úrokových subvencí na 3 773 podniků (včetně společnosti Sogia Ellas a jejich dceřiných společností) a počet příjemců státních záruk na 746 podniků.

8. **Způsobilé náklady**

(31) Zdá se, že způsobilými náklady byly provozní náklady podniků, které jsou usazeny a které působí, bez ohledu na jejich sídlo, v jedné z oblastí, na které se vztahují režimy podpory. Pokud tyto podniky nevykonávaly ekonomickou činnost, byly z režimů vyloučeny. Pokud měly podniky více než jednu výrobní jednotku, mohly obdržet podporu z režimů podpor vztahujících se k činnosti těchto výrobních jednotek usazených a působících v postižených oblastech. Zejména pokud jde o režim B, příjemci mohli získat úvěry až do výše 35 % obratu jejich produkční jednotky usazené a působící v postižených oblastech, bez ohledu na sídlo podniku.

9. **Forma podpory a intenzita podpory**

(32) Podpora je poskytována ve formě státních záruk a úrokových subvencí. Státní záruky se vztahují na 80 % úvěru včetně příslušných úroků. Pokud jde o úrokové subvence, pro restrukturalizované úvěry činila podpora 100 % během doby odkladu a 50 % po zbývající dobu trvání úvěru. U nových úvěrů se úroková subvence pohybovala mezi 30 % a 100 %, jak je popsáno v 15. bodě odůvodnění.

III. **POCHYBNOSTI VYJÁDŘENÉ KOMISÍ V ROZHODNUTÍ O ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ**

1. **Existence podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU**

(33) S cílem postupovat strukturovaným způsobem při posouzení, zda dotčené režimy splňují podmínky stanovené v čl. 107 odst. 1 SFEU, Komise analyzovala oba nástroje použité v každém z nich: úrokovou subvenci zvlášť a státní záruky zvlášť.

([8]) Právní základ nestanoví žádné omezení na zemědělské odvětví.

Úroková subvence

(34) Úroková subvence poskytnutá řeckým státem na základě rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007), jak bylo následně změněno a doplněno, splňovala všechny podmínky čl. 107 odst. 1 SFEU. Tato subvence byla poskytnuta ze strany řeckého státu a poskytla jednoznačnou výhodu, neboť náklady na úvěr byly mnohem nižší a v některých případech a pro některé časové úseky byly úvěry dokonce bezúročné, jak je podrobně popsáno v 15. bodě odůvodnění.

(35) Kromě toho byla splněna také podmínka selektivity, protože příjemci byli omezeni na podniky se sídlem v zeměpisných oblastech postižených požáry v roce 2007, jak je uvedeno v 25. bodě odůvodnění.

(36) Pokud jde o podmínku narušení hospodářské soutěže, podle judikatury Soudního dvora poukazuje samotná skutečnost, že konkurenceschopnost určitého podniku je ve srovnání se soutěžícími podniky posílena tím, že podnik získal výhodu, kterou by jinak při svém běžném podnikání nezískal, na možné narušení hospodářské soutěže ([9]). V projednávaném případě bylo konkurenční postavení příjemců posíleno ekonomickým přínosem vnitrostátních opatření, a opatření tak mohlo narušit hospodářskou soutěž. Podpora určitému podniku může ovlivnit obchod mezi členskými státy, pokud daný podnik působí na trhu otevřeném vůči obchodu uvnitř Unie ([10]). Příjemci sporné podpory působili na vysoce konkurenčním trhu zemědělských produktů a v lesnictví. Dále podle judikatury Soudního dvora neexistuje práh nebo procentní podíl, při jejichž nedosažení lze obchod mezi členskými státy pokládat za neovlivněný – dokonce i poměrně malá výše podpory nebo poměrně malá velikost podniků *a priori* neznamená, že obchod mezi podniky nemohl být ovlivněn ([11]). Uvnitř Unie probíhá významný obchod se zemědělskými a lesnickými produkty. Proto dotčené opatření může obchod mezi členskými státy ovlivnit.

(37) Je proto zřejmé, že pokud jde o úrokovou subvenci, jsou splněny všechny podmínky čl. 107 odst. 1 SFEU.

Státní záruka

(38) V rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007), jak bylo postupně změněno a doplněno, řecký stát rovněž rozhodl o poskytnutí záruky podnikům se sídlem v zeměpisných oblastech postižených požáry v roce 2007. Podmínky, za nichž byla tato záruka poskytnuta, byly podrobněji stanoveny rozhodnutím č. 2/54310/0025/13.9.2007 (OJHR B'1858/13.9.2007), jak bylo postupně změněno a doplněno. Jak je uvedeno v oddíle 2.1 sdělení Komise o zárukách ([12]), obecná kritéria uvedená v čl. 107 odst. 1 SFEU se použijí rovněž na záruky. Záruky přímo poskytnuté státem mohou představovat státní podporu. Přínosem plynoucím ze státní záruky je to, že riziko spojené se zárukou nese stát. Za toto riziko by se obvykle měla zaplatit příslušná prémie. Jestliže se stát této prémie vzdá, těží z toho podnik, kterému je poskytnuta státní záruka, a ze státních zdrojů unikají prostředky. Záruka v projednávané věci byla tudíž financována ze státních prostředků. Ve sdělení Komise o zárukách je dále uvedeno, že i když se ukáže, že stát v rámci záruk neposkytl žádnou platbu, nevylučuje to existenci státní podpory.

(39) Výhoda plynoucí ze záruk na základě režimů je zřejmá. Jak je uvedeno v oddíle 2.3 sdělení Komise o zárukách, pokud dlužník nemusí platit prémii nebo platí nízkou prémii, je zvýhodněn. Ve srovnání se situací, kdy záruka není poskytnuta, umožňuje státní záruka dlužníkovi získat lepší finanční podmínky na získání úvěru, než jsou podmínky obvyklé na finančních trzích.

([9]) Viz, mimo jiné, rozsudek Soudního dvora ze dne 19. září 2000 ve věci Německo v. Komise, C-156/98, EU:C:2000:467, bod 30, rozsudek ze dne 17. září 1980, Philip Morris Holland BV v. Komise, 730/79, EU:C:1980:209.

([10]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. července 1988 ve věci Francouzská republika v. Komise, 102/87, EU:C:1988:391.

([11]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans GmbH, věc C-280/00, EU:C:2003:415, bod 81.

([12]) Sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záruk (Úř. věst. C 155, 20.6.2008, s. 1). Toto oznámení nahradilo sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záruk (2000/C 71/07), které bylo použitelné do 31. prosince 2009.

(40) Skutečnost, že příjemci v režimu A museli poskytnout kolaterál, pokud jejich dluh překračoval 100 000,00 EUR (viz výše 23. bod odůvodnění), nemění závěr, že i ve státních zárukách poskytnutých v těchto případech existuje prvek podpory. V projednávaném případě lze použít příslušné připomínky, které Komise uvedla ve svém rozhodnutí 2012/320/EU ([13]), a které potvrdil Tribunál v rozsudku ve věci T-150/12 ([14]). Proto i v případě, kdy příjemce poskytl kolaterál za účelem zajištění, státní záruka představovala státní podporu, neboť záviselo na uvážení státu, zda využije práv plynoucích z dohod o kolaterálu, pokud by příjemci úvěry nespláceli. Tak tomu i bylo, neboť se zdá, že v právním základu režimů není žádné ustanovení, které stanoví automatickou aktivaci dohody o kolaterálu, pokud příjemci úvěry nesplácí. V neposlední řadě nebylo jasné, zda kolaterál musel ve všech případech zajistit plnou částku úvěru. Dále není jisté, zda kolaterál hrál nějakou roli při výpočtu použitelné prémie (pokud existovala).

(41) V oddíle 3.4 sdělení Komise o zárukách se stanoví seznam podmínek, jejichž kumulativní splnění by existenci státní podpory vyloučilo.Zdálo se, že dotčené opatření všechny tyto podmínky nesplňuje. Režimy zejména zřejmě nebyly uzavřeny dlužníkům ve finančních obtížích, což je vyžadováno podle písmene a) oddílu 3.4 sdělení Komise o zárukách. Řecké orgány uvedly, že podniky v obtížích byly vyloučeny z režimů, protože podniky musely ještě před obdržením státní záruky předložit studii životaschopnosti. Nicméně na základě znění rozhodnutí č. 2/54310/0025/13.09.2007 (OJHR B'1858/13.9.2007) se povinnost předložit studii životaschopnosti vztahuje pouze na podniky, které požádaly o restrukturalizaci dluhu pro částky nad 100 000,00 EUR, jak je uvedeno v 23. bodě odůvodnění. Proto se zdálo, že nedošlo k vyloučení podniků v obtížích v případě ostatních příjemců v rámci režimu A, ani v případě všech příjemců v rámci režimu B. Kromě toho, na základě svého zdůvodnění v 88. a 89. bodě odůvodnění rozhodnutí Komise 2012/307/EU ([15]), Komise nemůže přijmout tento argument s ohledem na výše uvedené ministerské rozhodnutí. V rozhodnutí bylo stanoveno, že studie životaschopnosti zahrne „Všechny závazky společnosti po úhradě jejího dluhu vůči úvěrovému systému, jejím dodavatelům, pojišťovnám, veřejné správě a obecnému trhu, jakož i dohody o opatřeních na splacení těchto závazků". Nebylo proto možné vyloučit, že podpora byla poskytnuta podnikům v obtížích, jelikož sama studie životaschopnosti zahrnovala restrukturalizaci dluhu na základě režimu A. Jinými slovy, studie se zaměřila na perspektivu životaschopnosti příjemců po restrukturalizaci dluhu na základě režimu A. To znamená, že žadatelé mohli být v době studie v obtížích, ale mohli být nicméně přijati do režimu A, protože eventuální návrat k životaschopnosti byl předpokládán po obdržení podpory.

(42) Kromě toho, pokud jde o bod 3.4 písm. d) sdělení Komise o zárukách, nebylo jasné, zda příjemci nějakou prémii zaplatili, a pokud tomu tak bylo, na jakém základě byla tato prémie vypočítána tak, aby odrážela tržní cenu pro každou záruku. V právních základech jednotlivých režimů neexistují žádné odkazy na výpočet a řecké orgány neodkazovaly ve svých dopisech uvedených v 2. bodě odůvodnění na povinnost zaplatit prémii jako podmínku pro poskytnutí státní záruky. Bylo tedy nepravděpodobné, že podmínky režimu jsou založeny na realistickém zhodnocení rizika, aby případné prémie zaplacené příjemci s vysokou pravděpodobností zajistily samofinancování.

(43) Proto se zdá, že nedošlo k řádnému a postupnému hodnocení samofinancovacího aspektu režimu ani k ročnímu přezkumu přiměřenosti výše prémií – pokud existovaly – ani k potenciální úpravě, aby programy byly i nadále samofinancovány. V právních základech uvedených režimů se o uvedeném rovněž nepíše. Z toho důvodu nebyla podmínka v písm. e) bodu 3.4 sdělení Komise o zárukách splněna.

([13]) Rozhodnutí Komise 2012/320/EU ze dne 25. ledna 2012 o podporách, které Řecko poskytlo pěstitelům obilí a družstvům v tomto odvětví (SA.27354 (C 36/10) (ex NN 3/10, ex CP 11/09)) (Úř. věst. L 164, 23.6.2012, s. 10).

([14]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 9. dubna 2014, Řecko v. Komise, T-150/12, EU:T:2014:191, body 82–85.

([15]) Rozhodnutí Komise 2012/307/EU ze dne 19. října 2011 o režimech státních podpor zavedených Řeckem v prefekturách Kastoria, Evia, Florina, Kilkis, Rodopi, Evros, Xanthi a Dodecanese a ostrovů Lesbos, Samos a Chios (restrukturalizace dluhů) (č. C 23/04 (ex NN 153/03), C 20/05 (ex NN 70/04) a C 50/05 (ex NN 20/05)) (Úř. věst. L 153, 14.6.2012, s. 16).

(44) Kromě toho bylo znovu pochybné, že pokud se za státní záruky v rámci těchto režimů platily prémie, pokrývaly v souladu s oddílem 3.4 písm. f) sdělení Komise o zárukách obvyklá rizika spojená s poskytnutím záruky, administrativní náklady režimu a roční odměnu za odpovídající kapitál, i když tento vůbec nemusí být fyzicky poskytnut nebo může být poskytnut pouze částečně. Proto bylo sporné, zda prémie byly souladu s tržními cenami.

(45) Kromě toho se ukázalo, že režimy nestanovily způsobilé podniky ve formě ratingového hodnocení, což je podmínkou transparentnosti podle oddílu 3.4 písm. g) sdělení Komise o zárukách.

(46) Ve fázi rozhodnutí o zahájení řízení neexistoval žádný prvek, z něhož by vyplývalo, že možnosti stanovené v bodě 3.5 sdělení Komise o zárukách pro používání minimální prémie („prémie safe-harbour“) v systémech záruk pro malé a střední podniky nebo používání paušální prémie v systémech záruk pro malé a střední podniky byly použitelné na předmětné režimy. Nebylo možné vyloučit, že malé a střední podniky požívaly výhod z těchto režimů.

(47) V důsledku toho nemohla Komise vyloučit existenci státní podpory na základě podmínky uvedené v oddílu 3.4 sdělení o zárukách. Naopak, státní záruky za dotyčná opatření představovaly státní podporu, neboť splňovaly příslušné podmínky čl. 107 odst. 1 SFEU.

(48) Pokud jde o přičitatelnost opatření státu, bylo zřejmé, že státní záruky byly poskytnuty řeckým státem.

(49) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise poukázala na to, že podle rozhodnutí č. 2/54310/0025/13.09.2007 (OJHR B'1858/13.9.2007) byl za posouzení všech žádostí před poskytnutím státní záruky odpovědný Výbor pro správu a posuzování záruk řeckého státu ([16]). Činnost tohoto výboru byla tudíž přičitatelná státu a řecké orgány nemohly tvrdit, že státní záruky mohou být zrušeny *ex tunc*, protože některé podmínky pro jejich udělení v době jejich poskytnutí neexistovaly.

(50) Pokud jde o použití státních prostředků, výhoda státní záruky spočívá v tom, že riziko s ní spojené nese stát. Státní záruky tedy ohrožují prostředky státu, protože jejich plnění je vypláceno ze státního rozpočtu. Navíc jakákoliv záruka, která není řádně odměněna, znamená pro stát finanční ztrátu. Právní základ pro poskytnutí státní záruky nestanovil žádnou prémii, kterou měli platit příjemci. Na základě informací, které měla Komise k dispozici v okamžiku rozhodnutí o zahájení řízení, se zdá, že podniky neplatily za záruky žádné prémie, záruky tedy nebyly náležitě odměňovány.

(51) Vzhledem k tomu, že z dostupných informací vyplývá, že podniky, které jsou příjemci záruk, nemusely platit prémie (pokud vůbec byly nějaké stanoveny), které by hospodářský subjekt v tržním hospodářství mohl k poskytnutí takové záruky požadovat, získaly tedy výhodu. Kromě toho nelze vyloučit, že někteří příjemci nebyli schopni nebo by nebyli schopni získat žádné záruky nebo úvěr na trhu (za jakékoli prémie či úrokové sazby), přičemž v tom případě by jejich výhodu byla nebo mohla být částka, která je skutečně kryta státní zárukou.

(52) Pokud jde o selektivitu, narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu, platí stejné úvahy jako v 35. a 36. bodě odůvodnění. Proto jsou tyto podmínky splněny také.

(53) V době rozhodnutí o zahájení řízení se tedy zdálo, že pro státní záruky na úvěry nejsou splněny podmínky čl. 107 odst. 1 SFEU.

2. **Protiprávnost režimů podpory**

(54) Vzhledem k tomu, že opatření již bylo provedeno, aniž by bylo oznámeno Komisi, podpora poskytnutá v rámci režimů je protiprávní podporou ve smyslu čl. 1 písm. f) nařízení Rady (EU) 2015/1589 ([17]).

([16]) To řecké orgány znovu uvedly ve svém dopise ze dne 11. února 2016.

([17]) Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 9).

3. **Slučitelnost podpory s vnitřním trhem**

(55) Vzhledem k tomu, že režimy představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, je třeba posoudit, zda by tato podpora mohla být slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 2 nebo 3 SFEU.

(56) Řecko cituje možnou slučitelnost podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

(57) Zeměpisná působnost programů je omezena na oblasti postižené rozsáhlými požáry, které podle řeckých orgánů lze považovat za přírodní pohromu. Komise považuje přirozeně vzniklé lesní požáry za přírodní pohromy, přičemž dospěla k závěru, že požáry, které způsobují rozsáhlé škody, představují mimořádnou událost. Toto rozlišení nemá žádné důsledky pro posouzení, jelikož jak přírodní pohromy, tak i mimořádné události je třeba posoudit podle stejné výjimky uvedené v čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU jako podporu určenou k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi.

(58) Vzhledem k tomu, že předmětné režimy podpory byly neoznámenou podporou, je pro to, aby výjimka stanovená v čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU platila, zásadní, aby režimy dodržely pravidla o státní podpoře, jež platila v době, kdy byla podpora poskytnuta. Podle informací, které poskytly řecké orgány, dotčené režimy fungovaly od 25. srpna 2007. Slučitelnost režimů podpory s vnitřním trhem byla proto posuzována ve světle předpisů o státní podpoře použitelných během tohoto období. Jednalo se o pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013 (dále jen „pokyny na období 2007–2013“) ([18]), a zejména oddíl V.B.2 pro zemědělství a oddíl VII pro lesnictví.

(59) S ohledem na pochybnosti vyjádřené v 40. bodě odůvodnění týkající se toho, zda dotčené režimy vyloučily podniky v obtížích, Komise poskytla objasnění ve fázi rozhodnutí o zahájení řízení. Podpora pro podniky v obtížích může být považována za slučitelnou, pokud splňuje podmínky pokynů Komise pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci („pokyny R&R“) ([19]), které platily v době, kdy byla podpora v rámci dotyčného režimu udělena. Jedinou výjimkou pro podpory pro podniky v obtížích byla podpora určená k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi, na které se pokyny R&R neuplatnily, jak je uvedeno v bodech 19 a 20 pokynů R&R. Z toho vyplývá, že následující část týkající se *podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi* posuzuje všechny společnosti bez ohledu na jejich životaschopnost v době, kdy byla podpora poskytnuta, zatímco část týkající se *podpor, které mají podpořit nebo usnadnit rozvoj určitých hospodářských oblastí* je rozdělena mezi zdravé podniky na jedné straně a podniky v obtížích, na které se se vztahují pokyny R&R, na straně druhé.

Podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi

(60) S ohledem na podporu poskytovanou v zemědělství musela Komise ověřit existenci přírodní pohromy nebo mimořádné události, kterou se odůvodňuje poskytnutí podpory, a zda byly splněny následující kumulativní podmínky uvedené v oddíle V.B.2 pokynů na období 2007–2013:

a) škoda, na niž bylo poskytnuto odškodnění, je průkazně přímým důsledkem přírodní pohromy nebo mimořádné události;

b) podpora nevede k nadměrným náhradám škody a pouze nahrazuje škody způsobené přírodní pohromou nebo mimořádnou událostí, přičemž škody by měly být vyhodnoceny co nejpřesněji a z nich vyplývající odškodnění by měla být vypočítána na úrovni jednotlivého příjemce a zároveň veškeré splatné platby, např. pojistné, by měly být od částky podpory odečteny.

([18]) Úř. věst. C 319, 27.12.2006, s. 1.

([19]) Sdělení Komise – Pokyny Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. C 244, 1.10.2004, s. 2). Platnost prodloužena nejprve do 9. října 2012 (Úř. věst. C 156, 9.7.2009, s. 3) a poté do 31. července 2014 (Úř. věst. C 296, 2.10.2012, s. 3).

(61) Právní základ přezkoumávaných režimů uvádí oblasti zasažené požáry. Vzhledem k tomu, že Komise ve svých právních nástrojích týkajících se státní podpory důsledně zastává názor, že požáry v přírodě přirozeného původu představují přírodní pohromy a požáry, které způsobují rozsáhlé škody, jsou mimořádnými okolnostmi ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU ([20]), podniky, které utrpěly škodu vyplývající z požárů, bez ohledu na jejich právní posouzení jakožto přírodní pohromy nebo jiné mimořádné události, by mohly být způsobilými příjemci podpory za způsobenou škodu, k níž došlo v přímém důsledku stejné události.

(62) Dotčené režimy však nijak nedefinují škodu ani nestanoví spojitost mezi podporou a škodou utrpěnou v důsledku přírodních pohrom. Jediné spojení mezi příjemci a požáry byla spíše skutečnost, že příjemci byli usazeni a působí, bez ohledu na své zapsané sídlo, v jedné ze zeměpisných oblastí postižených požáry. Lze to vyvodit z odpovědi řeckých orgánů uvedených v 18. bodě odůvodnění. Příjemci tak mohli neutrpět žádné škody, a pokud ano, právní základ pro režimy podpor nevyžadoval, aby byly takové škody přímo způsobené požáry ([21]).

(63) Kromě toho pozměňovací návrh k rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007), a to rozhodnutí č. 46082/B.2123/24.10.2007 (OJHR 2139/B'/2.11.2007), svědčí o chybějící přímé souvislosti mezi utrpěnou škodou, pokud existuje, a požáry, jako podmínkou pro udělení podpory, jak vyplývá z příslušné pasáže citované v 19. bodě odůvodnění. Tento pozměňovací návrh vyňal stávající úvěry, které již byly restrukturalizovány v minulosti, z použití kapitoly A rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007, jmenovitě restrukturalizace dluhů s úrokovou subvencí. Stanoví pouze výjimku pro podniky, které „prokazatelně utrpěly škodu při požáru na svých budovách a prostorech, mechanických zařízeních, surovinách nebo zboží. K potvrzení těchto škod budou muset předložit osvědčení od příslušných orgánů správy prefektury". Pokud by však existovala přímá souvislost mezi škodou a požáry v obecném rámci tohoto režimu, toto vynětí by nemělo smysl vzhledem k tomu, že všichni příjemci by ze své podstaty museli utrpět škody přímo způsobené požáry. Tedy naopak, jediný logický závěr, který by mohl být vyvozen z této změny, byla skutečnost, že ne všichni příjemci museli utrpět škody způsobené požáry.

(64) Kromě toho právní základy programů zjevně neobsahovaly žádné metody pro co nejpřesnější posouzení škody způsobené podniku příjemce jako přímý důsledek požárů,ani nestanovily na základě těchto škod způsobilé náklady. Bylo již konstatováno v 62. bodě odůvodnění, že režimy nestanoví přímou souvislost mezi požáry a škodami, které vznikly v jejich důsledku příjemcům. Namísto toho, jak je uvedeno v 15. bodě odůvodnění, byla výše podpory v konečném důsledku určena výší úvěru, na který byla poskytnuta úroková subvence a státní záruka. Výše úvěru však byla v případě režimu A ponechána otevřená. V případě režimu B byla stanovena na základě obratu každého podniku.

(65) Kromě toho se nezdálo, že by režimy poskytly jakýkoli mechanismus pro sledování kumulace podpor v rámci těchto režimů podpor s jinými režimy podpor s cílem zabránit veškerým nadměrným kompenzacím za škodu, kterou utrpěli jednotliví příjemci v důsledku předmětných požárů. Kromě toho pro případy, kdy podnik skutečně utrpěl škody způsobené požáry, režimy neobsahovaly ustanovení o vyloučení podpory v případě, kdy podnik obdržel platbu, např. v rámci pojištění, za stejnou škodu.

(66) S ohledem na podporu poskytovanou v odvětví lesnictví se rozlišuje mezi státní podporou na zachování, zlepšování, rozvoj a péči o lesy s ohledem na ekologickou, ochrannou a rekreační funkci lesa, a státní podporou pro lesy využívané ke komerčním účelům. Pokud jde o první podporu, oddíl VII pokynů na období 2007–2013 stanoví možnost schválit státní podporu na obnovu lesů poškozených, mimo jiné, požáry. V souladu s touto politikou, bod 174 písm. c) pokynů na období 2007–2013 uvádí, že by neměla být uznávána podpora na obchodně přijatelné porážení nebo doplňování po porážení, nebo na založení či péči o takový porost, u kterého se neprokáže environmentální nebo rekreační přínos. Naopak slučitelnost podpory pro lesy používané pro obchodní účely je nutné posuzovat přímo podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, neboť v tomto ohledu nebyly k dispozici žádné platné pokyny Komise.

([20]) Pojem „požáry, které způsobují rozsáhlé ztráty" byl definován jako „mimořádná událost" v bodě 122 pokynů na období 2007–2013.

([21]) Viz v tomto ohledu rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004 ve věci Řecko v. Komise, C-278/00, EU:C:2004:239, který rozhodl, že: „pouze hospodářská znevýhodnění přímo způsobená přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi mají nárok na náhradu škody, jak je stanoveno v tomto ustanovení" (bod 82) a „ustanovení tak široké oblasti působnosti nelze považovat za podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi" (bod 85).

(67) Pokud jde o podpory pro lesy, které nejsou používány pro obchodní účely, v souladu s bodem 175 písm. a) pokynů na období 2007–2013 je třeba prokázat, že podpora přímo přispívá k udržování nebo obnově ekologické, ochranné a rekreační funkce lesa, biologické rozmanitosti a zdravého lesního ekosystému. Tak tomu může být v případě, pokud je podpora poskytnuta s cílem naplánovat a provést obnovu lesů poškozených požáry, kde je primární cíl takových opatření přispět k zachování nebo k obnově lesního ekosystému a biologické rozmanitosti nebo tradiční krajiny. Podpora se nicméně neposkytne na porážení stromů, jehož primárním cílem je obchodně přijatelná těžba dřeva, nebo na doplňování tam, kde se poražené stromy nahrazují stejnými stromy. Vzhledem k tomu, že neexistuje souvislost mezi podporou a škodami způsobených požáry, měla Komise pochybnosti o tom, zda byly tyto podmínky splněny ve všech případech podpory poskytnuté podle těchto režimů pro lesy, které nejsou používány pro obchodní účely. Komise měla rovněž pochybnosti, zda hlavním cílem takové podpory bylo obnovení lesního ekosystému, biologické rozmanitosti nebo tradiční krajiny, vzhledem k tomu, že právní základ režimů podpor neobsahuje žádné ustanovení v tomto smyslu.

(68) Jak bylo uvedeno, podporu pro lesy používané pro obchodní účely je nutno posoudit přímo podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. V souladu s rozhodovací praxí ([22]) Komise musí být škoda, na kterou je podpora poskytována, prokazatelně přímým důsledkem poškození. Podpora nesmí vést k nadměrným náhradám škody; měla by pouze kompenzovat škodu způsobenou přírodní pohromou nebo mimořádnou událostí. Ve všech svých formách je podpora na jednoho příjemce omezena na způsobené materiální škody. Dosud se hodnocení plnění těchto podmínek uvedených v 62.–65. bodě odůvodnění pro zemědělské odvětví aplikovalo na odvětví lesnictví obdobně. Komise měla rovněž pochybnosti o existenci přímé souvislosti mezi škodami a požáry, jakož i o předcházení nadměrným náhradám. V neposlední řadě se zdálo, že právní základy těchto režimů neomezují podporu na materiální škody.

(69) S ohledem na tyto připomínky měla Komise v rozhodnutí o zahájení řízení (viz 67. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení) za to, že informace poskytnuté řeckými orgány neumožňují podpořit tvrzení, že přezkoumávané režimy, na základě své povahy a vzhledem k souvisejícímu funkčnímu mechanismu, byly určeny k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi. Proto má Komise vážné pochybnosti, že jsou slučitelné s čl. 107 odst. 2 písm. b) Smlouvy o fungování EU.

Podpory, které mají podpořit nebo usnadnit rozvoj určitých hospodářských oblastí

(70) V rozhodnutí o zahájení řízení (viz 68. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení) bylo uvedeno, že není možné vyloučit, že podniky obdržely podporu v rámci dotyčného režimu, aniž by byly zasaženy požáry, a že tato podpora proto není slučitelná s pravidly státní podpory podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. Slučitelnost proto musela být rovněž analyzována ve světle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU.

(71) Podle čl. 107 odst. 3 písm. c) může být podpora považována za slučitelnou s vnitřním trhem, pokud má usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Řecké orgány netvrdily, že by dotčené režimy státní podpory spadaly pod čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU.

(72) Ve fázi rozhodnutí o zahájení řízení zřejmě neexistoval žádný vhodný právní základ státní podpory podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU pro zdravé podniky. Podpora poskytnutá v rámci režimů státní podpory se zdála být provozní podporou, která je se SFEU neslučitelná.

([22]) Viz např. státní podpora N 235a/2010 – Polsko, režim podpory pro náhradu škod způsobených povodněmi v Polsku v květnu a červnu 2010 (mimo oblasti působnosti přílohy I Smlouvy a části odvětví lesnictví, na něž se nevztahují pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013) (Úř. věst. C 283, 20.10.2010, s. 2).

(73) Pokud jde specificky o podniky v obtížích, a to s ohledem na pochybnosti vyjádřené v 40. bodě odůvodnění, zda někteří příjemci byly podniky v obtížích, Komise posoudila, zda by podpora mohla být považována za slučitelnou podle platných nástrojů práva Unie k datu poskytnutí. Podle bodu 145 pokynů na období 2007–2013, jakož i bodů 19 a 20 pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci (pokyny R&R), podniky v obtížích v odvětví zemědělství a lesnictví budou posuzovány v souladu s pokyny R&R. Posuzování se tedy neomezuje na režimy podpory pro malé a střední podniky ze stejných důvodů, jako jsou důvody uvedené v 46. bodě odůvodnění.

(74) Podle bodu 15 pokynů R&R skýtá podpora na záchranu podniku v obtížích krátkou úlevu nepřesahující šest měsíců. Dotyčné režimy podpory údajně trvaly 10 let u režimu A a 5 let u režimu B, jak je uvedeno v 15. bodě odůvodnění. Podpora podle těchto režimů tudíž nemůže být považována za podporu na záchranu.

(75) Podle bodu 17 pokynů R&R restrukturalizace vychází z uskutečnitelného a vnitřně provázaného plánu s širokým pokrytím, jehož cílem je obnovit dlouhodobou životaschopnost podniku. Restrukturalizace obvykle zahrnuje jeden nebo více následujících prvků: reorganizaci a racionalizaci činností podniku z hlediska lepší efektivnosti, což obvykle znamená ukončení ztrátových činností; restrukturalizaci takových činností, které mohou být opět konkurenceschopné a případně diverzifikaci směrem k nové a udržitelné činnosti. Fyzickou restrukturalizaci obvykle doprovází i finanční restrukturalizace (kapitálové injekce, snížení dluhu). Restrukturalizační opatření v rámci působnosti těchto pokynů se však nemohou omezovat jen na finanční pomoc, která má vyrovnat ztráty z minulosti, aniž by se zabývala příčinami těchto ztrát.

(76) Podle bodu 35 pokynů R&R plán restrukturalizace, jehož doba trvání musí být co nejkratší, musí obnovit dlouhodobou životaschopnost podniku během rozumné doby a na základě reálných předpokladů, pokud jde o budoucí provozní podmínky, a restrukturalizace musí zahrnovat ukončení činností, které by ze strukturálního hlediska zůstaly ztrátové i po restrukturalizaci.

(77) Podle bodů 38 a 39 pokynů R&R je třeba k zajištění toho, aby nepříznivý dopad na podmínky obchodování byl co nejmenší, a tedy aby sledované přínosy převážily zápory, přijmout kompenzační opatření. Tato opatření mohou zahrnovat prodej aktiv, snížení kapacity nebo omezení přítomnosti na trhu a omezení vstupních překážek na dotčených trzích.

(78) Aby se podle bodu 45 pokynů R&R omezila míra narušení hospodářské soutěže, výše podpory nebo způsob, jakým je poskytována, musí být taková, aby danému podniku nebyl poskytnut nadbytek prostředků, jenž by mohl být použit pro agresivní a trh narušující činnosti, které nesouvisejí s procesem restrukturalizace, a žádná z podpor nesmí být použita na financování nových investic, které nejsou nezbytně nutné pro obnovení životaschopnosti podniku.

(79) Ve fázi rozhodnutí o zahájení řízení se nezdálo, že by byl některý plán restrukturalizace (ve smyslu pokynů R&R) provázán s kterýmkoli z opatření, a že proto nebylo možné analyzovat dodržování pokynů R&R. Za předpokladu, že některá opatření byla poskytnuta podnikům v obtížích, se zdálo, že opatření jsou čistou finanční podporou, která má vyrovnat minulé ztráty, ale nezabývá se příčinami těchto ztrát.

(80) S ohledem na všechny tyto prvky Komise v rozhodnutí o zahájení řízení vyjádřila pochybnosti o tom, zda režimy podpory dodržují pokyny R&R (viz 78. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení). Komise proto měla nadále pochybnosti týkající se slučitelnosti režimů podpory s čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, jak pro zdravé podniky, tak pro podniky v obtížích.

Možná slučitelnost s jinými odchylkami v článku 107 SFEU

(81) Ve fázi rozhodnutí o zahájení řízení (viz 79. bod odůvodnění) dospěla Komise k závěru, že se nezdá, že by příjemci podpory, způsobilé náklady a intenzita podpory posuzovaných opatření státní podpory spadaly do oblasti působnosti nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ([23]) (dále jen „nařízení o blokových výjimkách"), podle nichž se určité kategorie podpory považují za slučitelné s vnitřním trhem podle článků 107 a 108 SFEU.

(82) Pokud jde o použitelnost ostatních výjimek stanovených ve SFEU, dospěla Komise k závěru, že podpora není způsobilá pro výjimku obsaženou v čl. 107 odst. 2 písm. a) SFEU, neboť se nejedná o podporu sociální povahy nebo podporu spadající do oblasti čl. 107 odst. 2 písm. c) SFEU. Totéž platí pro výjimky stanovené v čl. 107 odst. 3 písm. a), b) a d) SFEU, vzhledem k tomu, že dotčená podpora nebyla určena pro podporu, která má napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností, ani pro projekty společného evropského zájmu, ani napravit vážnou poruchu v hospodářství, ani na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví.

Závěrečné úvahy

(83) Na závěr je třeba poznamenat, že v souladu se zásadou z rozsudku ve věci Deggendorf stanovenou v rozsudku Tribunálu ve spojených věcech T-244/93 a T-486/93 platby jakékoli podpory v rámci režimů podpor podniku, který obdržel dřívější protiprávní podporu, jež byla rozhodnutím Komise prohlášena za neslučitelnou, budou pozastaveny, dokud tento subjekt nevrátí nebo neuloží na vázaný účet celou částku protiprávní a neslučitelné podpory a odpovídající úrok splatný při navrácení ([24]). Právní základy těchto režimů podpor takové pozastavení nestanoví. Je tedy nepravděpodobné, že vyloučily podniky, které získaly podporu v minulosti prohlášenou za neslučitelnou, ale v té době nevrácenou.

IV. **PŘIPOMÍNKY PODANÉ ŘECKEM**

(84) V dopise ze dne 23. září 2016 předložily řecké orgány svá vyjádření zpochybňující některá zjištění obsažená v rozhodnutí o zahájení řízení. Řecké orgány uvedly, že se v daném případě nejednalo o státní podporu. Kromě toho v případě, že bude shledáno, že se jedná o státní podporu, je tato podpora slučitelná s pravidly státní podpory. Kromě toho poukázaly na to, že pokud by státní podpora měla být považována za neslučitelnou, bylo by absolutně nemožné získat ji zpět. V neposlední řadě uvedly, že usilují o získání informací týkajících se příjemců režimů, ale v této fázi se jim je nepodařilo nalézt.

1. **Existence podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU**

(85) Řecké orgány tvrdí, že se nejednalo o státní podporu v prvé řadě proto, že podmínky poskytnutí hospodářské výhody, selektivita, narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu nebyly splněny. Nezpochybnily existenci ostatních kumulativních podmínek pro existenci státní podpory.

(86) Řecké orgány argumentovaly tím, že podmínky poskytnutí hospodářského zvýhodnění, selektivita, narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu nebyly splněny, jelikož dotčené režimy byly uvedeny v platnost na náhradu škod způsobených mimořádnou a výjimečnou událostí, jmenovitě požárů v konkrétních oblastech.

(87) S ohledem na existenci hospodářské výhody řecké orgány zejména tvrdily, že žádná nenastala, jelikož škody neznamenaly běžné výdaje a situace nebyla situací normálních tržních podmínek. Naopak se jedná spíše o neobvyklou a mimořádnou událost.

([23]) Nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem podle článků 107 a 108 SFEU (Úř. věst. L 193, 1.7.2014, s. 1).

([24]) Rozsudek Tribunálu ze dne 13. září 1995 ve věci Textilwerke Deggendorf v. Komise, spojené věci T-244/93 a T-486/93, EU: T:1995:160, body 51–60.

(88) Řecké orgány dále tvrdily, že v daném případě nešlo o poskytnutí selektivního zacházení určitým podnikům oproti jiným, které se nacházejí ve stejné skutkové a právní situaci, nýbrž že se jedná spíše o řešení mimořádné okolnosti, která měla dopad na podniky v některých oblastech. Důsledkem bylo, že tyto podniky se nacházely ve zvláštní a velmi nepříznivé situaci ve srovnání s jinými podniky v jejich odvětví. Podmínky řešení této mimořádné události byly ostatně stanoveny transparentním a objektivním způsobem a jejich cílem bylo obnovení finanční rovnováhy v postižených oblastech. Schválené režimy byly proto nezbytné k uspokojení cíle ve veřejném zájmu.

(89) Pokud jde o narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu, řecké orgány trvaly na tom, že programy byly zaměřené na řešení mimořádné události. Prostřednictvím režimů se nezlepšilo konkurenční postavení příjemců, ale byl obnoven stav před přírodní pohromou.

Zvláštní dodatečné připomínky o neexistenci státní podpory v souvislosti se státními zárukami

(90) Řecké orgány opět stručně popsaly právní základ státních záruk, jakož i individuální oblast působnosti dotčených režimů. Uvedly, že tyto záruky byly vázány na konkrétní finanční transakce se stanovenou maximální částkou, že byly časově omezeny a že tyto náklady neměly pokrývat více než 80 % nesplacené půjčky příjemců.

(91) Kromě toho řecké orgány tvrdily, že režimy nebyly otevřené podnikům ve finančních obtížích. Poukázaly na to, že životaschopnost všech příjemců byla posouzena Výborem pro správu a posuzování odpovědnosti za záruky řeckého státu na základě požadovaných podpůrných dokumentů předložených příjemci. Tyto požadavky zahrnují představení studie životaschopnosti v případě podniků, které žádaly o restrukturalizaci dluhu ve výši více než 100 000,00 EUR v rámci režimu A. Nebylo tomu tak v případě všech ostatních podniků v rámci režimu A a všech podniků v rámci režimu B. Řecké orgány vysvětlily, že požadavek na předložení studie životaschopnosti se na tyto ostatní podniky neuplatnil, protože výše podpory byla omezena a konkrétní informace již bylo možné nalézt v příslušném formuláři státní kanceláře pro hlavní účty s názvem Posouzení životaschopnosti podniků, které žádají o řeckou státní záruku, mohly být vyvozeny z jiných průvodních dokladů, které musí zúčastněné podniky předložit. Z těchto důvodů byly tyto režimy otevřeny pouze pro životaschopné podniky.

(92) Řecké orgány také uvedly, že podmínky dotčených režimů se lišily od podmínek v režimech posuzovaných podle rozhodnutí 2012/307/EU, a zpochybnily tak příslušná zjištění v rozhodnutí o zahájení řízení uvedená v 40. bodě odůvodnění.

(93) Podle právních základů režimů posuzovaných podle rozhodnutí 2012/307/EU mohou mít podniky prospěch z režimů, pokud se předpokládá, že se stanou po poskytnutí podpory životaschopnými. Naproti tomu v režimech dotčených v této věci je životaschopnost příjemců po poskytnutí podpory pouze jedním faktorem, který má být zohledněn z důvodu lepšího pochopení jejich peněžního toku, z důvodu jejich celkové prognostické tabulky na příští tři roky a z důvodu posouzení finančních údajů, které jsou v ní uvedeny.

(94) Řecké orgány rovněž tvrdily, že státní záruka byla poskytnuta na základě záruk, které byly považovány za dostatečné k ochraně zájmu řeckého státu v případě selhání příjemců splácet půjčky. Tyto garance jsou stejné, jako ty, které banky přijímají od jiných dlužníků a jsou v souladu s bankovními kritérii a běžnou bankovní praxí. V každém případě podle čl. 11 odst. 1 a 2 zákona č. 2322/1995 stát zcela nahrazuje banky ve svých právech vůči dlužníkovi. Podle rozhodnutí č. 2/478/0025/4.1.2006 (GG II 16/13.1.2006) jsou navíc daňové orgány povinny podniknout veškeré nezbytné právní kroky k získání částek, které stát vyplatil v rámci záruky. Kromě toho se použijí příslušná ustanovení občanského práva týkající se záručních smluv, a tím se v tomto případě chrání zájem řeckého státu. Řecké orgány z těchto důvodů tvrdily, že dotčenými státními zárukami podnikům nebyla poskytnuta výhoda a že nebyly použity žádné státní prostředky, protože zájmy státu byly plně chráněny tím, že stát mohl od příjemců, kteří nesplatili své úvěry, požadovat další platby, které byl stát nucen provést v rámci záruky.

(95) Řecké orgány dále zpochybnily zjištění z rozhodnutí o zahájení řízení uvedené v 39. bodě odůvodnění, že ve srovnání se situací, kdy záruka není poskytnuta, umožňuje státní záruka dlužníkovi získat lepší finanční podmínky na získání půjčky, než jsou podmínky obvyklé na finančních trzích. Tvrdily, že dotčenými režimy se pouze stanoví podmínky pro poskytování státních záruk a nemají vliv na podmínky pro získání úvěru na trhu. Orgány rovněž dodaly, že v každém případě nemá smysl porovnávat tuto situaci se situací bez záruky, neboť pro získání úvěru na trhu dlužník vždy potřebuje ručitele. Stát se proto neuchýlil k jinému než běžnému postupu, kterým by v daném případě byla poskytnuta výhoda, a to i s ohledem na výjimečné a mimořádné události

(96) Řecké orgány zpochybnily zjištění z rozhodnutí o zahájení řízení uvedené v 49. bodě odůvodnění. Komise v tomto bodě odůvodnění připomněla, že vzhledem k tomu, že Výbor pro správu a posuzování odpovědnosti za záruky řeckého státu posuzoval všechny žádosti před poskytnutím státní záruky, řecké orgány nemohly dále tvrdit, že tyto záruky mohly být prohlášeny za neplatné *ex tunc*, protože některé podmínky pro jejich poskytnutí v době jejich poskytnutí neexistovaly. Řecké orgány uvedly, že navzdory úloze tohoto výboru, mohou být státní záruky zrušeny *ex tunc*, pokud podmínky jejich provádění nejsou následně splněny příslušnými finančními institucemi.

2. **Slučitelnost podpory s vnitřním trhem**

(97) Řecké orgány tvrdily, že pokud by Komise dospěla k závěru, že dotčené režimy poskytly státní podporu, ta byla slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. Alternativně tvrdily, že by bylo možné určit, že režimy podpory jsou slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU.

(98) Řecké orgány upozornily, že pokyny nejsou závazné právní předpisy, avšak orientační pravidla o prvcích posouzení, které musí být vykládáno v souladu se závaznými ustanoveními unijního práva. Podle řeckých orgánů by proto měly být pokyny vykládány způsobem, který není v rozporu s logikou čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, který stanoví automatickou výjimku ze zákazu podle čl. 107 odst. 1 SFEU. Řecké orgány popsaly závažnost požárů, které způsobily škodu, která byla později nahrazena dotčenými režimy podpory. Na tomto základě bylo tvrzeno, že intenzita události byla taková, že všechny podniky působící v oblastech postižených požáry utrpěly škody, které jsou s těmito požáry spojené. Řecké orgány se domnívaly, že tomu tak bylo i v případě, kdy samotné podniky neutrpěly újmu na svých aktivech, neboť újma byla tak rozsáhlá, že jejich vlastní škoda byla určitá a zjevná.

(99) Řecké orgány rovněž zpochybnily 61. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení uvedený v 63. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí. Tento pozměňovací návrh vyňal stávající úvěry, které již byly restrukturalizovány v minulosti, z použití kapitoly A rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (OJHR 1740/B'/30.8.2007, jmenovitě restrukturalizaci dluhů s úrokovou subvencí. Jediná výjimka byla u podniků, které mohly prokázat, že utrpěly škody způsobené požáry. Komise shledala, že vzhledem k tomu, že pouze u této výjimky musí příjemce prokázat přímou souvislost mezi škodou a požáry, by bylo možné dovodit, že žádný takový požadavek u ostatních příjemců v rámci režimů neexistuje. Řecké orgány tvrdí, že tato výjimka pouze ukazuje, že pro tyto konkrétní případy byly od příjemců požadovány dodatečné důkazy.

(100) Řecké orgány alternativně tvrdily, že režimy jsou slučitelné s vnitřním trhem v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU, neboť přispěly k nápravě vážného narušení hospodářství země, které bylo způsobeno požáry.

3. **Absolutní nemožnost navrácení podpory**

(101) Řecké orgány uvedly, že pokud by bylo zjištěno, že státní podpora je neslučitelná s vnitřním trhem, je absolutně nemožné ji získat zpět, jelikož není možné vypočítat částku, která má být navrácena. Tato nemožnost vyplývá ze skutečnosti, že z vymáhané částky bude nutné odečíst přímou a nepřímou škodu způsobenou požáry. Podle řeckých orgánů je to nemožné s ohledem na dlouhou dobu, která uplynula od přírodní pohromy, přičemž na základě vnitrostátního práva příjemci neměli povinnost uchovávat příslušné doklady prokazující existenci škody a její přesnou výši.

(102) Řecké orgány mimoto požádaly Komisi, aby navrácení podpory nenařídila, protože je pro ně nemožné navrácení podpory provést a nelze požadovat, aby provedly nemožné. V tomto ohledu odkázaly na body 149, 150, 152 a 156 rozhodnutí Komise (EU) 2016/195 ([25]).

4. **Problémy při poskytování doplňujících informací požadovaných v rozhodnutí o zahájení řízení**

(103) V souvislosti s požadavky předloženými Řecku na závěr rozhodnutí o zahájení řízení řecké orgány uvedly, že se příjemce v rámci dotčených režimů snažily najít, ale bylo to příliš složité, zejména s ohledem na vysoký počet příjemců. Řecké orgány také připomněly, že o zahájení formálního vyšetřovacího řízení nemusely informovat příjemce jednotlivě, ale že tito příjemci o něm byli informováni a měli příležitost předložit připomínky po zveřejnění rozhodnutí o zahájení řízení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

(104) V následných podáních ze dne 9. března 2017 a 21. února 2018 řecké orgány poskytly chybějící informace o odhadovaném počtu příjemců režimů a odhadu dotčených částek.

V. **PRÁVNÍ POSOUZENÍ**

1. **Existence podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU**

(105) V čl. 107 odst. 1 SFEU je stanoveno: „Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.“

(106) K tomu, aby se určité opatření považovalo za podporu ve smyslu uvedeného ustanovení, musí být proto kumulativně splněny tyto podmínky: opatření musí být přičitatelné státu a být financováno ze státních prostředků, musí svého příjemce zvýhodňovat, tato výhoda musí být selektivní a opatření musí narušovat nebo může narušit hospodářskou soutěž a ovlivňovat obchod mezi členskými státy.

(107) V rámci přezkumu Komise zjistila, že v souvislosti s dotčenými režimy podpor byly tyto podmínky splněny.

(108) Komise v rámci předběžné poznámky konstatuje, že definice státní podpory v čl. 107 odst. 1 SFEU je objektivní. Při jejím výkladu a určení existence podmínek se berou v úvahu pouze účinky zkoumaných opatření, a nikoli jejich příčiny, cíle či účely ([26]). Obecný zájem či dokonce legitimní cíl veřejné politiky tedy nemůže u sledovaného opatření sám o sobě vést k vyloučení použití pravidel státní podpory.

(109) Z těchto důvodů Komise nemůže přijmout argumenty řeckých orgánů, pokud jde o hospodářskou výhodu, selektivitu, narušení hospodářské soutěže a vliv dotyčných režimů na obchod v EU, uvedené v dopise ze dne 23. září 2016. Tyto připomínky jsou založeny na nesprávném pochopení platného testu na zjištění existence podmínek státní podpory, která se zaměřuje na příčiny a cíle programů.

([25]) Rozhodnutí Komise (EU) 2016/195 ze dne 14. srpna 2015 o státních podporách SA.33083 (12/C) (ex 12/NN), které provedla Itálie a kterými se stanoví snížení daní a příspěvků související s přírodními pohromami (všechna odvětví kromě zemědělství) a SA.35083 (12/C) (ex 12/NN), které provedla Itálie a kterými se stanoví snížení daní a příspěvků související se zemětřesením v regionu Abruzzo v roce 2009 (všechna odvětví kromě zemědělství) (Úř. věst. L 43, 18.2.2016, s. 1).

([26]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 2. července 1974, Itálie v. Komise, věc 173/73, EU:C:1974:71, bod 13, rozsudek Soudního dvora ze dne 3. března 2005, Heiser, C-172/03,EU:C:2005:130, bod 55; rozsudek Soudního dvora ze dne 8. prosince 2011 ve věci France Télécom v. Komise, C-81/10, EU:C:2011:811.

(110) Komise dále konstatuje, že pokud by se odůvodnění v připomínkách řeckých orgánů mělo dovést do logického konce, v případech, kdy stát poskytne pomoc ze státních prostředků na náhradu škody v důsledku přírodních pohrom nebo mimořádných událostí, by se nemohlo jednat o státní podporu. Takové pojetí by bylo v rozporu nejen s objektivní povahou definice státní podpory, jak je analyzováno v bodě odůvodnění 107, ale bylo by i v rozporu s literou a duchem čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, který stanoví, že *podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi* jsou slučitelné s vnitřním trhem. Tribunál dospěl ke stejnému zjištění v reakci na stejný argument, který mu předložilo Řecko ve věci, která se týkala podpory poskytnuté Řeckem na náhradu škod způsobených nepříznivými účinky změny klimatu ([27]).

(111) Poskytnutí výhody přímo nebo nepřímo ze státních prostředků a přičitatelnost takového opatření státu jsou dvěma samostatnými a kumulativními podmínkami existence státní podpory ([28]). V případech, kdy orgán veřejné moci poskytne určitému příjemci výhodu, lze toto opatření z definice přičíst státu, a to i v případě, kdy dotyčný orgán požívá právní nezávislosti na ostatních orgánech veřejné moci. Státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU mohou představovat pouze výhody poskytnuté přímo nebo nepřímo ze státních prostředků ([29]).

(112) Podle analýzy v rozhodnutí o zahájení řízení (viz 33., 45. a 46. bod odůvodnění uvedeného rozhodnutí) lze úrokovou subvenci i státní záruky přičíst Řecku a byly poskytovány ze státních prostředků. Podporu skutečně poskytovala ústřední vláda z ústředního státního rozpočtu. Je to zřejmé z právních základů programů a Řecko to nepopíralo.

(113) Výhodou ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU je jakákoli hospodářská výhoda, kterou by podnik nemohl získat za běžných tržních podmínek, tj. bez zásahu státu ([30]). Důležitý je opět pouze účinek opatření na podnik, a nikoli důvod či cíl státního zásahu ([31]). Pokud se v důsledku státního zásahu za podmínek, jež se liší od běžných tržních podmínek, zlepší finanční situace podniku, jedná se o zvýhodnění. Za účelem posouzení této záležitosti by měla být finanční situace podniku po provedení opatření porovnána s jeho finanční situací v případě, že by opatření nebylo přijato ([32]).

(114) Při zjišťování, zda určité opatření poskytuje podniku hospodářskou výhodu, není důležitá ani přesná forma opatření ([33]). Pro pojem státní podpory není relevantní pouze poskytnutí pozitivních hospodářských výhod, výhodu může představovat i zmírnění ekonomické zátěže.

(115) Jak je popsáno v rozhodnutí o zahájení řízení (viz 33. a 47. bod odůvodnění uvedeného rozhodnutí), příjemci by nemohli stejnou hospodářskou výhodu získat za běžných tržních podmínek, finanční situace se tudíž zlepšila za podmínek, jež se od běžných tržních podmínek liší.

(116) Řecké orgány však uvedly (viz 86. a 87. bod odůvodnění), že neexistovala žádná hospodářská výhoda, neboť výjimečný a mimořádný charakter události měl za následek, že na trhu běžné podmínky nebyly. Pojem „obvyklé tržní podmínky“, který se používá pro zjištění existence zvýhodnění, přitom odkazuje na možnost příjemce získat na trhu stejnou hospodářskou výhodu, kterou získá prostřednictvím podpory, a nikoli na posouzení toho, zda trh funguje jako obvykle nebo je v krizi. Pokud by měl být přijat výklad předložený řeckými orgány, existence hospodářské výhody by se pak určovala podle příčiny nebo cíle podpory a každý členský stát by se mohl odvolat na legitimní cíl, aby zabránil uplatnění právních předpisů týkajících se státních podpor na dané opatření ([34]).

([27]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. července 2014, Řecko v. Komise, T-52/12, EU:T:2014:677, body 66–71.

([28]) Viz, mimo jiné, rozsudek Soudního dvora ze dne 16. května 2002 ve věci Francie v. Komise (Stardust), C-482/99,EU:C:2002:294, bod 24; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 5. dubna 2006, Deutsche Bahn AG v. Komise, T-351/02,EU:T:2006:104, bod 103.

([29]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 24. ledna 1978, Van Tiggele, 82/77, EU:C:1978:10, body 25 a 26; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 12. prosince 1996, Air France v. Komise, T-358/94,EU:T:1996:194, bod 63.

([30]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. července 1996, SFEI a další, C-39/94,EU:C:1996:285, bod 60; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 1999, Španělsko v. Komise, věc C-342/96, EU:C:1999:210, bod 41.

([31]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 2. července 1974, Itálie v. Komise, věc 173/73, EU:C:1974:71, bod 13.

([32]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 2. července 1974, Itálie v. Komise, věc 173/73, EU:C:1974:71, bod 13.

([33]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans, věc C-280/00, EU:C:2003:415, bod 84.

([34]) Rozsudek Tribunálu ze dne 16. července 2014, Řecko v. Komise, T-52/12, EU:T:2014:677, bod 112 a judikatura v něm citovaná.

(117) Aby opatření státu spadalo do oblasti působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU, musí zvýhodňovat „určité podniky nebo určitá odvětví výroby“. Skutečnost, že podpora není zaměřena na jednoho nebo více předem určených konkrétních příjemců, ale že podléhá sadě objektivních kritérií, na jejichž základě může být v rámci předem určených celkových rozpočtových prostředků udělena neomezenému počtu příjemců, kteří nejsou zpočátku jednotlivě identifikováni, nepostačuje ke zpochybnění selektivní povahy opatření ([35]). Kritériu regionální selektivity stanovenému v čl. 107 odst. 1 SFEU se v zásadě vyhnou pouze opatření, která se vztahují na celé území členského státu ([36]).

(118) Jak je uvedeno v 34. a 51. bodě odůvodnění, dotčenými režimy podpor byla výhoda poskytována pouze podnikům, které byly zřízeny a fungují v zeměpisných oblastech postižených požáry v roce 2007. Režimy se nevztahovaly na zbývající část území Řecka. Jiné podniky ve srovnatelné právní a skutkové situaci v odvětví zemědělství nebo jiných odvětvích nejsou pro podporu způsobilé, a proto nemohou získat stejnou výhodu. Skutečnost, že některé podniky byly postiženy požáry a jiné nikoliv, je nestaví do rozdílné situace, vzhledem k tomu, že požáry jsou součástí hospodářského rizika, jemuž může čelit každý podnik. Pomoc v případě přírodních pohrom (včetně požáru) je kategorií podpory podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU a podle pokynů na období 2007–2013 (viz 142. bod odůvodnění), tato opatření jsou proto selektivní povahy. Režimy proto poskytují pouze určitým podnikům (viz 29. bod odůvodnění) selektivní hospodářskou výhodu tím, že posilují jejich konkurenční postavení na trhu.

(119) Argument řeckých orgánů uvedený v 88. bodě odůvodnění je opět pouze pokusem o změnu testu, na jehož základě se zjišťuje existence selektivity. Podle judikatury soudů Unie (citované ve 117. bodě odůvodnění), není ve fázi posuzování existence státní podpory důležitá existence mimořádných událostí, údajná transparentní a objektivní povaha podmínek pro poskytnutí podpory, ani širší cíl podpory.

(120) Má se za to, že opatření provedené státem narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, pokud může posílit soutěžní postavení příjemce ve vztahu k ostatním podnikům, s nimiž soutěží ([37]). Z praktického hlediska proto narušení hospodářské soutěže ve smyslu článku 107 SFEU obecně existuje tehdy, poskytne-li stát finanční výhodu určitému podniku v liberalizovaném odvětví, v němž existuje nebo může existovat hospodářská soutěž ([38]). Veřejná podpora může hospodářskou soutěž narušit i tehdy, pokud podniku, který je jejím příjemcem, nepomáhá rozšířit činnost a získat podíl na trhu. Postačuje, pokud podpora tomuto podniku umožňuje udržet si silnější soutěžní postavení, než by měl v případě, že by podpora poskytnuta nebyla. Aby se podpora považovala za podporu narušující hospodářskou soutěž, zpravidla postačuje, aby podpora poskytovala příjemci výhodu tím, že ho osvobodí od nákladů, které by jinak musel vynaložit v rámci běžných činností ([39]). Definice státní podpory nevyžaduje, aby bylo narušení hospodářské soutěže nebo ovlivnění obchodu významné nebo podstatné. Skutečnost, že částka podpory je nízká nebo že podnik, který je příjemcem podpory, je malý, sama o sobě nevylučuje narušení hospodářské soutěže nebo možnost tohoto narušení ([40]), pokud však pravděpodobnost tohoto narušení není pouze hypotetická ([41]).

([35]) Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 29. září 2000, Confederación Espanola de Transporte de Mercancías v. Komise, T-55/99,EU: T:2000:223, bod 40. Viz rovněž rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 13. září 2012, Itálie v. Komise, T-379/09, EU: T:2012:422, bod 47.

([36]) Viz rozsudek Soudu, Salzgitter v. Komise, věc T-308/00, EU:T:2004:199, bod 38 (tato část rozsudku byla potvrzena kasačním opravným prostředkemve věci C-408/04 P, Komise v. Salzgitter, EU:C:2008:236, bod 109. V uvedeném rozsudku soudu bylo výslovně rozhodnuto, že: „Z tohoto hlediska není důležité, že selektivita opatření vyplývá […] z odvětvového kritéria nebo kritéria zeměpisného umístění určité části území členského státu. Z hlediska toho, aby bylo možné určité opatření kvalifikovat jako státní podporu, je naproti tomu důležité, že podniky, na které se tato směrnice vztahuje, patří právním nebo faktickým použitím kritéria zavedeného daným opatřením do řádně definované kategorie.“

([37]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 1980, Philip Morris, věc 730/79, EU:C:1980:209, bod 11; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. června 2000, Alzetta, spojené věci T-298/97, T-312/97 atd., ECLI:EU:T:2000:151, bod 80.

([38]) Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. června 2000, Alzetta, spojené věci T-298/97, T-312/97 atd., ECLI:EU:T:2000:151, body 141 až 147; rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

([39]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 3. března 2005, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, bod 55.

([40]) Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 29. září 2000, Confederación Espanola de Transporte de Mercancías v. Komise, T-55/99, ECLI:EU:T:2000:223, bod 89; rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans, věc C-280/00, EU:C:2003:415, bod 81.

([41]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans, věc C-280/00, EU:C:2003:415, bod 79.

(121) Veřejné podpory pro podniky představují státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy. V této souvislosti není třeba prokazovat skutečný dopad dotčené podpory na obchod mezi členskými státy, ale pouze to, zda daná podpora může tento obchod ovlivnit ([42]). Soudy Unie zejména konstatovaly, že „pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje zejména postavení určitých podniků oproti jiným konkurenčním podnikům v rámci obchodu uvnitř [Unie], je třeba mít za to, že tento obchod je podporou ovlivněn“ ([43]).

(122) Posouzení v rozhodnutí o zahájení řízení, jak se uvádí v 36. a 52. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí, bylo potvrzeno. Příjemci, na něž se vztahuje oblast působnosti stávajícího rozhodnutí, působili na vysoce konkurenčním trhu zemědělských produktů a v lesnictví. V tomto ohledu je třeba připomenout, že obchod se zemědělskými produkty mezi Řeckem a ostatními členskými státy v roce 2017 činil téměř 4 miliardy EUR v oblasti vývozu a více než 5 miliard EUR v oblasti dovozu ([44]). Příjemci by za normálních podmínek museli nést náklady na náhradu škody sami. V rozporu s vyjádřením Řecka (viz 85.–89. bod odůvodnění) dospěla Komise k závěru, že pomocí těchto režimů podpory se konkurenční postavení příjemců zlepšilo. V případě posouzení existence hrozby narušení hospodářské soutěže a dopadu na obchod v rámci EU opět není důležitá skutečnost, že jejich stav mohl být ovlivněn přírodní pohromou. Vzhledem k tomu, že odvětví zemědělství a lesnictví jsou otevřeny obchodu uvnitř EU, jsou navíc citlivá na opatření zvýhodňující podniky v konkrétním členském státě. V případě dotčených režimů proto hrozí nebezpečí narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu a ovlivnění obchodu mezi členskými státy.

(123) V souvislosti s argumentem řeckých orgánů, že dotčenými režimy podpor se nezlepšily podmínky příjemců vůči jejich soutěžitelům, nýbrž se pouze obnovilo fungování těchto podniků do stavu před přírodní pohromou, Komise odkazuje na rozsudek Tribunálu ve věci *Řecko v. Komise* ([45]). Řecké orgány v této věci uvedly, že dotčenou státní podporou se zemědělcům pouze částečně nahradila škoda, která jim byla způsobena v důsledku nepříznivých povětrnostních podmínek, a obnovila se tak hospodářská soutěž. Tribunál tento argument odmítl a rozhodl, že pokud členský stát přijme jednostranná opatření s cílem harmonizovat podmínky hospodářské soutěže v hospodářském odvětví, s podmínkami, které existují v jiných členských státech, neznamená to, že se zrušuje popis těchto opatření jako státní podpory ([46]).

Existence podpory v případě státních záruk

(124) Nálezy v rozhodnutí o zahájení řízení týkající se existence podpory u státních záruk (viz 38. až 53. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí) byly potvrzeny formálním vyšetřovacím řízením bez ohledu na argumenty, které ve prospěch opačného názoru předložily řecké orgány. Kritéria čl. 107 odst. 1 SFEU se použijí na státní záruky ([47]) a jsou i v případě státních záruk splněna.

(125) Záruky byly poskytnuty přímo státem ze státních zdrojů a poskytly výhodu. Jak je uvedeno v bodě 2.1 sdělení Komise o zárukách ([48]), touto výhodou byla skutečnost, že riziko spojené se zárukou nesl stát. Za toto riziko by se obvykle měla zaplatit přiměřená prémie. V daném případě příjemci neplatí prémii žádnou, natož přiměřenou. V právních základech dotčených režimů žádná taková povinnost stanovena nebyla, přičemž řecké orgány se ani

([42]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. ledna 2015, Eventech v The Parking Adjudicator, věc C-518/13, EU:C:2015:9, bod 65; rozsudek Soudního dvora ze dne 8. května 2013, Libert a další, spojené věci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 76.

([43]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. ledna 2015, Eventech v The Parking Adjudicator, věc C-518/13, EU:C:2015:9, bod 66; rozsudek Soudního dvora ze dne 8. května 2013, Libert a další, spojené věci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 77; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 4. dubna 2001, Friulia Venezia Giulia, T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, bod 41.

([44]) Zdroj:Evropská komise, generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, Statistics Brief (2017) 5.1 Obchod se zemědělskými produkty, květen 2018, viz http://ec.europa.eu/agriculture/statistics/factsheets/pdf/el_en.pdf.

([45]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. července 2014, Řecko v. Komise, T-150/12, EU:T:2014:677.

([46]) Rozsudek Tribunálu ze dne 16. července 2014, Řecko v. Komise, T-52/12, EU:T:2014:677, bod 112 a judikatura v něm citovaná.

([47]) Sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záruk (Úř. věst. C 155, 20.6.2008, s. 1). Je třeba připomenout, že v předchozím platném sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záruk, Úř. věst. C 71, 11.3.2000, s. 14 (dále jen „sdělení Komise z roku 2000“), byl přijat stejný výklad použitelnosti kritérií čl. 107 odst. 1 SFEU a podmínek, které existenci podpory vylučují.

([48]) Viz také sdělení Komise z roku 2000, oddíl 2.1.2.

nepokusily tvrdit opak. Došlo tedy ke zvýhodnění příjemců a odčerpání státních prostředků. To platí dokonce i tehdy, pokud se ukáže, že v případě některých příjemců režimu se v rámci státní záruky žádné platby nikdy neuskutečnily.

(126) Z toho vyplývá, že státní záruky poskytly dlužníkům výhodu, neboť za ně nemuseli platit žádnou prémii. Požadavek hospodářské výhody pro zjištění existence podpory v dotyčném případě byl tudíž splněn. Při zopakování relevantních výňatků z oddílu 2.2 sdělení Komise o zárukách ([49]), bylo v rozhodnutí o zahájení řízení připomenuto, že ve srovnání se situací bez záruky umožňuje tato státní záruka dlužníkům získat lepší finanční podmínky pro úvěry, než jsou běžně dostupné na finančních trzích (viz 39. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Řecké orgány toto tvrzení zpochybnily (viz 95. bod odůvodnění) argumentem, že státní záruky nemají vliv na podmínky poskytování úvěrů a že neexistuje žádné srovnání se situací, kdy záruka není poskytnuta, protože finanční instituce při poskytnutí úvěru vždy požadují záruku. Tyto argumenty nelze přijmout. Tím, že záruky nabízí finanční instituci větší jistotu, že úvěrová smlouva s příjemcem úvěru bude dodržena, zlepšují záruky z podstaty věci finanční podmínky úvěrů. To platí tím spíše v případě, kdy finanční instituce odmítají poskytnout úvěr bez ručení, jak tvrdí řecké orgány. V takových případech má dlužník přístup k úvěrům a může jej využívat pouze díky záruce.

(127) Řecké orgány tvrdily, že neexistovala žádná výhoda ani zapojení státních prostředků, vzhledem k tomu, že státní záruky byly poskytovány na základě kolaterálu, kterým se plně zajišťovaly zájmy státu. Podle řeckých orgánů byl stát povinen využít práva plynoucí z kolaterálů v případě, pokud příjemci úvěry nespláceli. Tuto argumentační linii nelze přijmout. Zaprvé, jak bylo uvedeno v rozhodnutí o zahájení řízení (viz 52. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí), Komise nepřijala stejné argumenty řeckých orgánů ve svém rozhodnutí 2012/320/EU a Soudní dvůr tento postoj potvrdil ([50]). Ve svém dopise ze dne 23. září 2016 se řecké orgány odvolaly na totéž ministerské rozhodnutí č. 2/478/0025/4.1.2006 (GG II 16/13.1.2006), jehož se dovolávaly ve výše uvedené starší věci, a tvrdily, že daňové orgány jsou povinny použít všechny nezbytné právní kroky k získání částek, které stát vyplatil v rámci záruky. Stejně jako ve starším z obou případů se však v dotčeném právním základě nacházel jediný odkaz na ministerské rozhodnutí č. 2/478/0025/4.1.2006 (GG II 16/13.1.2006), a to s cílem stanovit úkony, které banky musely provést na aktivaci státních záruk. V právním základu programů skutečně žádné ustanovení nestanoví automatickou aktivaci dohod o kolaterálu v případech, v nichž byly poskytnuty státní záruky. Kolaterál navíc nebyl vyžadován ve všech případech a zůstává nejasné, zda jím musela být ve všech případech zajištěna plná výše úvěru. Konečně existence kolaterálu nemůže změnit závěr, že existuje výhoda, vzhledem ke skutečnosti, že příjemci neplatili žádnou prémii za riziko, které na sebe vzal stát prostřednictvím státní záruky.

(128) V souvislosti se selektivitou, narušením hospodářské soutěže a vlivem na obchod uvnitř EU zůstávají posouzení a zjištění popsaná v 117. až 123. bodě odůvodnění v platnosti.

(129) Před přijetím konečného závěru ohledně existence podpory v případě státních záruk je však třeba posoudit, zda jsou splněny všechny podmínky umožňující vyloučit existenci této podpory, jak je stanoveno v oddíle 3.4 sdělení Komise o zárukách ([51]). V rozhodnutí o zahájení řízení byly vyjádřeny pochybnosti, pokud jde o splnění alespoň některých z těchto podmínek, přičemž řecké orgány se proti tomuto stanovisku vyjádřily. Je třeba připomenout, že tyto podmínky jsou kumulativní, nesplnění i jedné z nich stačí k tomu, aby byla státní záruka považována za státní podporu podle posouzení v bodech odůvodnění 124 až 128. V tomto případě tomu tak skutečně je, vzhledem k tomu, že dlužníci nemuseli platit prémii, jak se vyžaduje podle sdělení Komise o zárukách. Proto je třeba dospět k závěru, že režimy nebyly samofinancovány; neprováděl se každoroční přezkum přiměřenosti navrhovaných poplatků režimů; nebyly pokryty administrativní náklady a roční odměna za odpovídající kapitál. V právních základech programů kromě toho není žádný odkaz na možnost použít v příslušných případech roční prémie „safe-harbour“ nebo paušální prémie pro malé a střední podniky. V neposlední řadě neexistovalo žádné stanovení způsobilých podniků ve formě ratingového hodnocení, což mělo dopad na celkovou transparentnost režimů. V právních základech programů nebyl zahrnut žádný z těchto prvků, přičemž řecké orgány neposkytly důkazy o opaku.

([49]) Viz také sdělení Komise z roku 2000, oddíl 2.1.1.

([50]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 9. dubna 2014, Řecko v. Komise, T-150/12, EU:T:2014:191, body 82–85, 98.

([51]) Viz také „sdělení Komise z roku 2000“, oddíl 3.4.

(130) Komise bude v každém případě kvůli zachování úplnosti řešit připomínky řeckých orgánů týkající se ostatních podmínek, které musely být rovněž splněny, aby byla vyloučena existence státní podpory v souvislosti se státními zárukami.

(131) Komise trvá na tom, že režimy byly otevřené podnikům ve finančních obtížích, vzhledem k tomu, že v právních základech programů neexistovalo žádné ustanovení, kterým by se tyto podniky vylučovaly. Řecké orgány uvedly, že Výbor pro správu a posuzování odpovědnosti za záruky řeckého státu zjišťoval před poskytnutím státní záruky životaschopnost příjemce na základě předložených studií životaschopnosti – u těch příjemců, od nichž se předložení studie životaschopnosti vyžadovalo – a ostatních požadovaných podpůrných dokladů. Studie životaschopnosti se však požadovaly pouze od příjemců, kteří chtěli restrukturalizovat dluhy vyšší než 100 000,00 EUR. Výbor tudíž neměl tento ukazatel k dispozici pro posouzení životaschopnosti ostatních příjemců. Skutečnost, že řecké orgány považovaly dluhy nižší než 100 000,00 EUR za nízké, není pro posouzení, zda byly ze systému vyloučeny podniky v obtížích, relevantní.

(132) Řecké orgány rovněž uvedly (viz 92. a 93. bod odůvodnění), že právní základy dotčených režimů byly odlišné od právních základů posuzovaných v rozhodnutí 2012/307/EU ze dne 19. října 2011, v souvislosti s nimiž Komise dospěla k závěru, že se vztahují na podniky v obtížích (viz 41. bod odůvodnění). Komise analyzovala právní základy dotčených režimů a dospěla ke stejnému závěru. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že studie životaschopnosti zohlednily celkové závazky příjemců po restrukturalizaci dluhu podle dotčeného režimu. Tato studie proto měla jen omezenou hodnotu, pokud se mělo určit, zda byly podniky ve finančních obtížích v době poskytnutí státní záruky, a nikoliv v pozdější fázi.

(133) A konečně vzhledem k tomu, že Výbor pro správu a posuzování odpovědnosti za záruky řeckého státu posuzoval všechny žádosti o státní záruky v rámci těchto programů před udělením konečného souhlasu, v rozhodnutí o zahájení řízení se uvádělo, že řecké orgány nemohly dále tvrdit, že schválené státní záruky byly neplatné *ex tunc* (viz 49. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Řecké orgány toto zjištění zpochybnily (viz 96. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí), přičemž tvrdily, že k takovému zpětnému zrušení státních záruk by mohlo dojít, pokud by podmínky jejich provádění nebyly splněny k pozdějšímu datu příslušnými finančními institucemi. Tento argument se v konečném důsledku dotýká otázky přičitatelnosti těchto státních záruk. V této souvislosti je třeba připomenout, že podpora je poskytnuta v době poskytnutí státní záruky, a nikoli v okamžiku, kdy je záruka použita nebo kdy je platba provedena. Otázka, zda záruka představuje státní podporu, má být kromě toho posuzována v okamžiku poskytnutí záruky ([52]). Vzhledem k tomu, že státní záruky poskytnuté v rámci těchto režimů již byly dříve zhodnoceny výborem, což je nesporně státní orgán, který zjistil, že splňují platné podmínky, nelze se domnívat, že tyto státní záruky nelze přičíst státu a že nebyly nikdy poskytnuty. O zcela jiný scénář, který by nebyl relevantní pro toto posouzení, by samozřejmě šlo v případě, pokud by finanční instituce mimo kontrolu státu nesprávně vykládaly příslušné právní základy a nezávisle na státu poskytly úvěry na základě hrubé domněnky, že jsou kryty dotčenými režimy, ačkoli stávající podmínky nebyly dodrženy.

(134) Na základě těchto důvodů Komise dospěla k závěru, že náhrady poskytnuté ve formě úrokových subvencí, jakož i státních záruk v rámci dotčených režimů podnikům v odvětvích zemědělství a lesnictví představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

(135) Proto by mělo být přezkoumáno, zda se může uplatnit odchylka z obecné zásady neslučitelnosti státní podpory s vnitřním trhem stanovené v čl. 107 odst. 1 SFEU.

2. **Klasifikace režimů jako protiprávní podpory**

(136) Formálním vyšetřovacím řízením byla potvrzena zjištění uvedená v rozhodnutí o zahájení řízení (viz 54. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Řecko nezpochybnilo skutečnost, že dotčená podpora byla poskytnuta bez předchozího oznámení Komisi. Jedná se tedy o protiprávní podporu ve smyslu čl. 1 písm. f) nařízení (EU) 2015/1589. Komise vyjadřuje politování nad tím, že řecké orgány nesplnily svou povinnost oznámit režimy v souladu s čl. 108 odst. 3 SFEU.

([52]) Sdělení Komise o zárukách, oddíl 2.1; viz také „sdělení Komise z roku 2000“, oddíl 2.1.2.

3. **Slučitelnost podpory s vnitřním trhem**

(137) Je třeba přezkoumat, zda by bylo možné považovat tuto protiprávní podporu za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 2 nebo 3 SFEU. Řecko se ve fázi předběžného posouzení věci odvolávalo na slučitelnost dotčených režimů s čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU jako podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi. Ve fázi formálního vyšetřovacího řízení alternativně dále tvrdilo, že režimy podpory jsou slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU jako podpora, která má napravit vážnou poruchu v hospodářství země.

(138) V souvislosti s otázkou, zda mají být rozsáhlé požáry klasifikovány jako přírodní pohromy, jak tvrdí Řecko, nebo jako mimořádná událost, stále platí příslušné zjištění uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení (viz 57. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Bez ohledu na klasifikaci požárů bude slučitelnost posuzována podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

(139) Platnými pravidly státní podpory jsou v této věci pravidla, která byly platná v době poskytnutí podpory (viz 58. bod odůvodnění). Jednalo se o pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013 (dále jen „pokyny na období 2007–2013“) ([53]), a zejména oddílu V.B.2 pro zemědělství a oddílu VII pro lesnictví.

(140) Vzhledem k tomu, že z dotčených režimů nebyly vyloučeny podniky v obtížích (viz 40., 131. a 132. bod odůvodnění), zůstává v platnosti vyjasnění uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení (viz 59. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Podpora pro podniky v obtížích může být považována za slučitelnou, pokud splňuje podmínky pokynů Komise pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci, které platily v době, kdy byla podpora v rámci dotyčného režimu udělena. Jedinou výjimkou pro podpory pro podniky v obtížích byla podpora určená k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi, na které se pokyny R&R neuplatňují, jak je uvedeno v bodech 19 a 20 pokynů R&R. Z tohoto důvodu se posouzení ve 142. až 151. bodě odůvodnění, založené na čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, uplatní na všechny příjemce bez ohledu na jejich životaschopnost v době poskytnutí podpory. V posouzení slučitelnosti uvedené ve 160. až 163. bodě odůvodnění se rozlišuje mezi zdravými podniky a podniky v obtížích, na něž se vztahují pokyny k podpoře na záchranu a restrukturalizaci.

(141) Argument řeckých orgánů (viz 98. bod odůvodnění), podle něhož by pokyny měly být vykládány v souladu s automatickými odchylkami v čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, nelze přijmout. Tento výklad je v rozporu s ustálenou judikaturou unijních soudů. V souladu s touto judikaturou musí být použit úzký výklad čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, kterým se zakládá odchylka z obecného pravidla stanoveného v čl. 107 odst. 1 SFEU, podle něhož státní podpora není slučitelná s vnitřním trhem ([54]). Soudní dvůr kromě toho rozhodl, že podmínky pro náhradu stanovenou v čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU ([55]) splňují pouze hospodářská znevýhodnění přímo způsobená přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi. Jinými slovy, odchylka stanovená v čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU je automatická ve smyslu, že rozhodnutí, zda státní podpora, jež spadá do oblasti její působnosti, je slučitelná, není věcí volného uvážení Komise. Je však třeba prokázat, že podpora splňuje podmínky odchylky; zejména že je skutečně náhradou škody způsobené přírodní pohromou nebo mimořádnou událostí.

Podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi

(142) V souvislosti s pomocí poskytovanou v zemědělství vedlo oficiální vyšetřování Komise ke stejným závěrům jako v rozhodnutí o zahájení řízení, pokud jde o nesplnění podmínek oddílu V.B.2 pokynů na období 2007–2013. Podle pokynů a) Řecko muselo prokázat přímou souvislost mezi škodou a přírodní pohromou nebo mimořádnou událostí a b) podpora neměla vést k nadměrnému odškodnění a měla nahradit pouze škody způsobené přírodní pohromou nebo mimořádnou událostí. Za tímto účelem by se měla škoda posoudit co nejpřesněji, přičemž náhrada této škody by měla být vypočítána na úrovni jednotlivého příjemce. Od částky podpory by měly být zároveň odečteny veškeré splatné platby, např. pojistné plnění.

([53]) Úř. věst. C 319, 27.12.2006, s. 1.

([54]) Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 2004, Španělsko v. Komise, věc C-73/03, EU:C:2004:711, bod 36; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, Řecko v. Komise, věc C-278/00, EU:C:2004:239, bod 81.

([55]) Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 2004, Španělsko v. Komise, věc C-73/03, EU:C:2004:711, bod 37; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, Řecko v. Komise, věc C-278/00, EU:C:2004:239, bod 82; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, Řecko v. Komise, věc C-278/00, EU:C:2004:239, bod 82 a další odkazy.

(143) Jak bylo uvedeno výše v 61. bodě odůvodnění, bez ohledu na to, zda se požáry v tomto případě měly považovat za požáry přírodního původu, a tedy za přírodní pohromy nebo požáry vedoucí k velkým ztrátám, a tedy za mimořádné události, podniky, které utrpěly škodu v jejich důsledku, mohou být příjemci podpory podle podmínek stanovených výše ve 141. bodě odůvodnění.

(144) Zdá se však, že dotčené režimy nesplňují žádnou z těchto podmínek. Nedefinují, co se považuje za škody a nevyžadují vytvoření jakékoli souvislosti mezi utrpěnou škodou a požáry. Jak bylo analyzováno v 62. bodě odůvodnění, ze znění právních základů těchto režimů je zřejmé, že jediným pojítkem mezi příjemci a požáry je, že příjemci jsou usazeni a působí, bez ohledu na své sídlo, v jedné ze zeměpisných oblastí postižených požáry. Namísto požadavku přímé souvislosti mezi škodou a požáry byly v režimech podpor zavedeny obecné zeměpisné vazby mezi provozem příjemců a širšími oblastmi, v nichž se požáry vyskytly. Řecké orgány navíc ve svých vyjádřeních předložených dne 23. září 2016 přiznaly, že existuje předpoklad, že vzhledem k rozsahu požárů utrpěly škodu **všechny** podniky. Příslušným kritériem tudíž nebyla přímá souvislost mezi škodou a požáry, ale předpoklad škody. Oblast působnosti režimů je proto příliš široká a režimy nelze považovat za podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi ([56]).

(145) Řecké orgány rovněž zpochybnily (viz 99. bod odůvodnění) platnost zjištění uvedeného v rozhodnutí o zahájení řízení, které je citováno v 63. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí. Tvrdily, že výjimka v právních základech režimů, v níž se na rozdíl od ostatních režimů náhle od příjemců požadovalo, aby prokázaly přímou souvislost mezi škodou a požáry, znamenala pouze to, že v některých konkrétních případech byl požadován dodatečný důkaz. Je třeba připomenout, že toto zjištění bylo vedlejší ve vztahu k hlavnímu bodu, že v režimech neexistoval žádný požadavek přímé souvislosti mezi škodou a požáry. Přímé propojení zjevně chybí, což bylo uvedeno v 143. bodě odůvodnění. Připomínka řeckých orgánů je však přesná a ve skutečnosti odráží zjištění Komise v jejím rozhodnutí o zahájení řízení. Na rozdíl od požadavků v ostatních částech režimů, výjimka skutečně od příjemců požadovala dodatečné důkazy; konkrétně byli příjemci požádáni, aby prokázali přímou souvislost mezi škodou a požáry. Tento požadavek se na zbytek režimů nepoužije.

(146) Režimy rovněž neobsahovaly žádnou metodiku na co nejpřesnější posouzení škody, která vznikla v důsledku požárů, ani v nich nebyly stanoveny způsobilé náklady na základě této škody. Namísto toho byl přijat volný přístup, kdy částka podpory byla nakonec určena výší úvěru, na který byla poskytnuta úroková subvence a státní záruka, jak je popsáno v rozhodnutí o zahájení řízení (viz 64. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Komise proto dospěla k závěru, že podpora byla úplně oddělena od škod způsobených požáry, pokud vůbec taková škoda vznikla. Řecko toto zjištění uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení nezpochybnilo.

(147) Řecké orgány dále nezpochybnily zjištění uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení, že režimy neobsahují mechanismus zamezující nadměrné náhradě za škody způsobené požáry z důvodu jiné poskytnuté podpory, nebo z důvodu plateb splatných v rámci pojištění (viz 65. bod odůvodnění).

(148) A konečně podle požadavku stanoveného v bodě 119 pokynů na období 2007–2013 by režimy podpor měly být vytvořeny nejpozději do tří let po výskytu události a vypláceny nejpozději čtyři roky po události. Komise připomíná, že právní základy dotčených režimů podpor byly pozměňovány do roku 2015 (viz 9. a 10. bod odůvodnění). Komise proto dospěla k závěru, že řecké orgány zavedly další nové prvky státní podpory, které nebyly v souladu se lhůtami stanovenými v bodě 119 pokynů na období 2007–2013 a byly tedy neslučitelné s vnitřním trhem.

(149) V souvislosti s podporami poskytovanými v lesnictví se v procesu formálního vyšetřování daného případu jasně ukázalo, že režimy měly čistě kompenzační povahu a jejich cílem nebylo obnovení lesů poškozených požáry. Vzhledem k tomu, že taková opatření nebyla v době poskytnutí podpory upravena žádnými pokyny, budou se posuzovat přímo podle čl. 107 odst. 2 písm. b) Smlouvy o fungování EU.

([56]) Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, Řecko v. Komise, věc C-278/00, EU:C:2004:239, bod 85.

(150) Podmínky použití čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU jsou podrobně popsány v 68. bodě odůvodnění. Musí existovat přímá vazba mezi škodou a přírodní pohromou nebo mimořádnou událostí, musí být vyloučena nadměrná náhrada škody a pomoc musí nahradit pouze škody způsobené přírodní pohromou nebo mimořádnou událostí ([57]). Ve všech svých formách je podpora na jednoho příjemce omezena na způsobené materiální škody. Dosud se hodnocení plnění těchto podmínek uvedených ve 144.–147. bodě odůvodnění pro zemědělské odvětví aplikovalo na odvětví lesnictví obdobně. Režimy nevyžadovaly důkaz o existenci přímé souvislosti mezi škodami a požáry, ani neobsahovaly žádné ustanovení s cílem zamezit nadměrné náhradě. Kromě toho vzhledem k neexistenci metodiky, pokud jde o posuzování materiální škody, která vznikla v důsledku požárů, právní základy těchto režimů nemohly podporu omezit na materiální škody.

(151) Dotčené režimy podpory tudíž nejsou slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

Podpory, které mají napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu

(152) Řecké orgány alternativně tvrdily, že v případě dotčené podpory by bylo možno dospět k závěru, že je slučitelná podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU jako podpora, která má napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu. Na podporu tohoto tvrzení předložily řecké orgány dopisem ze dne 9. března 2017 Komisi statistické údaje týkající se zemědělské produkce a HDP v celém Řecku a v oblastech postižených požáry. Připojily také kopii studie s názvem: *„Lesní požáry: Příčiny a určující faktory v Evropě“* ([58]) a odkazují na článek v řeckém tisku ze dne 6. září 2007 ([59]).

(153) Komise konstatuje, že podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU lze podpory, které mají napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu, považovat za slučitelné s vnitřním trhem.

(154) Nehledě na to je třeba vzít v úvahu kontext a strukturu tohoto ustanovení a potřebu přísného výkladu odchylek od obecné zásady, že státní podpora není s vnitřním trhem slučitelná ([60]). Závažná porucha uvedená v tomto ustanovení musí mít dopad na celé hospodářství členského státu a ne pouze na jeden z jeho regionů nebo odvětví ([61]). V případech, kdy jsou postiženy konkrétní regiony nebo odvětví činnosti určitého členského státu, se použije pouze čl. 107 odst. 3 písm. a) a c) SFEU ([62]).

(155) Pokud jde o statistické údaje, které poskytly řecké orgány dne 9. března 2017, Komise dospěla k závěru, že tyto údaje argument uvedený ve 152. bodě odůvodnění nepodporují. Jde zejména o to, že i když z údajů vyplývají určité výkyvy ve výrobě (zvýšení i snížení zemědělské a celkové produkce v letech 2007–2009), nevyplývá z nich žádná *„porucha“* v celém hospodářství Řecka, nemluvě o její závažnosti. Kromě toho neexistují vůbec žádné indicie, které by prokazovaly, že vliv na výrobu v Řecku by bylo možné přičítat požárům z roku 2007. Statistické údaje, které poskytly řecké orgány, pokryly pouze období tří let (2007–2009); neposkytují proto dostatečnou indicii pro dlouhodobější vývoj zemědělské produkce a jejího dopadu na celkovou výrobu v Řecku v období po požárech.

(156) Za účelem úplnosti analyzovala Komise statistické údaje týkající se výroby v Řecku (zemědělské produkce i celkové výroby vztahující se na veškerá průmyslová odvětví), které zveřejnil Eurostat ([63]).

([57]) Rozsudek ze dne 1. února 2018, společnost Larko v. Komise, T-423/14, EU:T:2018:57, bod 156.

([58]) Studie, kterou si vyžádal Výbor Evropského parlamentu pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, únor 2008: *„Lesní požáry: Příčiny a určující faktory v Evropě“*, IP/A/ENVI/ST/2007–15, k dispozici na adrese: http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2008/401003/IPOL-ENVI_ET(2008)401003_EN.pdf.

([59]) http://www.tanea.gr/news/economy/article/36098/?iid=2

([60]) Rozsudek Tribunálu ze dne 9. dubna 2014, Řecko v. Komise, T 150/12, EU:T:2014:191, bod 146; rozsudek ze dne 20. září 2018, Carrefour Hypermarchés a další, C-510/16, EU:C:2018:751, bod 37.

([61]) Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 30. září 2003, Německo v. Komise, věc C-301/96, EU:C:2003:509, body 105-106; rozsudek Tribunálu ze dne 15. prosince 1999 ve věci Freistaat Sachsen a Volkswagen v. Komise, spojené věci T-132/96 a T-143/96, EU:T:1996:326, bod 167.

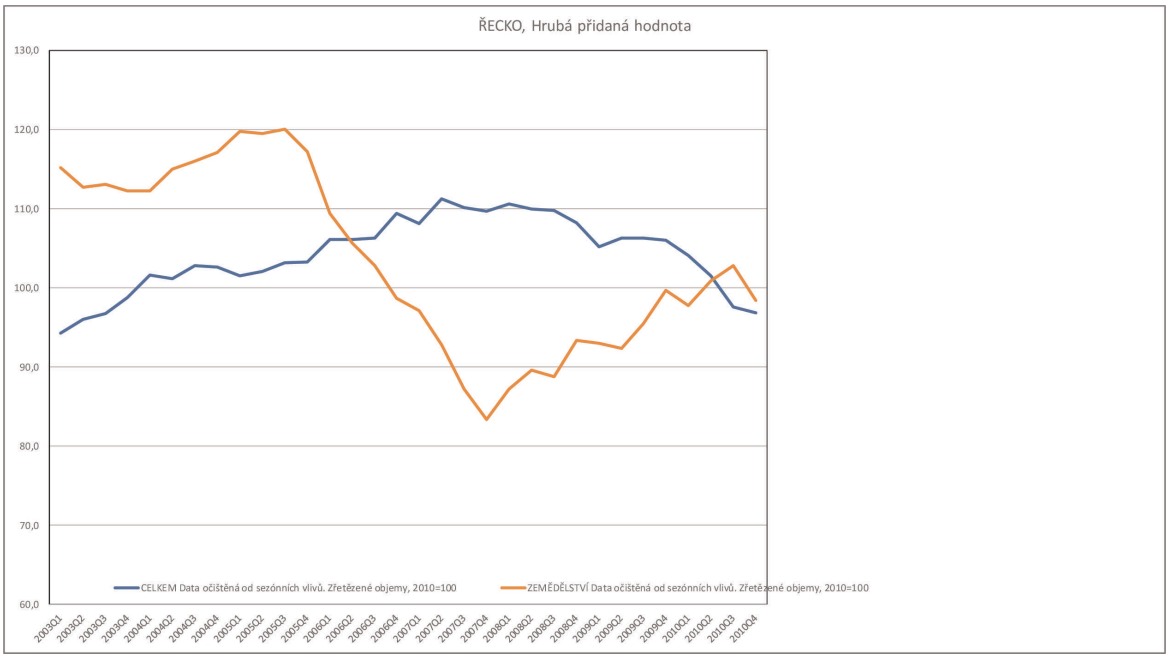
([62]) Viz rozhodnutí Komise 94/725/ES ze dne 27. července 1994 o opatřeních francouzské vlády týkajících se vepřového masa (Úř. věst. L 289, 10.11.1994, s. 26).

([63]) http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/teina442_r2. Statistické údaje jsou uvedeny v grafu.

(157) Pokud jde o celkovou zemědělskou produkci v Řecku ([64]), statistické údaje jasně ukazují, že pokles výroby byl odrazem dlouhodobějšího trendu, který začal již v roce 2005 a který trval až do konce roku 2007. Z grafu ostatně jasně vyplývá, že od počátku roku 2008 celková zemědělská výroba v Řecku trvale a nepřetržitě rostla do roku 2010. Komise proto dospěla k závěru, že neexistují žádné důkazy prokazující závažné negativní důsledky požárů v roce 2007 na celkovou zemědělskou produkci v Řecku.

(158) Komise na závěr konstatuje, že v období let 2007–2009 celková výroba v Řecku ([65]) neustále rostla až do finanční krize, která Řecko zasáhla v roce 2009. Dostupné údaje tedy neprokazují, že požáry měly významný dopad na řecké hospodářství jako celek.

Zdroj: Eurostat (http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/teina442_r2).

(159) Argument řeckých orgánů uvedený ve 152. bodě odůvodnění proto musí být zamítnut.

Podpory, které mají podpořit nebo usnadnit rozvoj určitých hospodářských oblastí

(160) Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení rovněž posoudila možnou slučitelnost přezkoumávaných režimů podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU jakožto podpor, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských oblastí. Řecké orgány nepředložily žádný argument, a to ani ve fázi formálního vyšetřování, že by režimy mohly být slučitelné podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, přičemž nesouhlasily s tím, že režimy mohly využít i podniky v obtížích. Tím se vysvětluje, proč se nepokusily argumentovat, že uplatňovaly a dodržovaly pokyny k podpoře na záchranu a restrukturalizaci. Komise však v rozhodnutí o zahájení řízení takové posouzení použila za účelem úplnosti. V tomto rozhodnutí se krátce znovu posoudí zjištění z rozhodnutí o zahájení řízení, vzhledem k tomu, že byla potvrzena během formálního vyšetřovacího řízení.

(161) Pokud jde o zdravé podniky, které měly z těchto režimů prospěch, byla jim poskytována provozní podpora, kterou nelze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU.

(162) Pokud jde o podniky v obtížích, které obdržely v rámci dotčených režimů finanční pomoc, posouzení musí být provedeno v souladu s pokyny k podpoře na záchranu a restrukturalizaci (viz 59. a 73. bod odůvodnění). Jak je zdůrazněno v rozhodnutí o zahájení řízení, posuzování opět není omezeno na malé a střední podniky, vzhledem k tomu, že programy byly přístupné všem podnikům.

([64]) Viz červená linie v grafu.
([65]) Viz modrá linie v grafu.

(163) S ohledem na povahu dotčených režimů, zejména pokud jde o dlouhodobou pomoc poskytovanou bez plánu restrukturalizace, absenci vyrovnávacích opatření přijatých k minimalizaci jakýchkoli nepříznivých účinků na obchodní podmínky, neexistenci podmínek s cílem zabránit příjemcům, aby podporu použili na financování nových investic, které nejsou nezbytně nutné pro obnovení životaschopnosti podniku, nejsou tyto režimy v souladu s pokyny pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, jak je podrobně rozebráno v rozhodnutí o zahájení řízení (viz 72. až 78. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení).

Možná slučitelnost s jinými odchylkami v článku 107 SFEU

(164) Pro účely úplnosti ([66]) Komise konstatuje, že zjištění v rozhodnutí o zahájení řízení, pokud jde o neslučitelnost jiných odchylek podle článku 107 SFEU od zákazu poskytování podpory v těchto režimech (citované v 81. a 82. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí), byla potvrzena v rámci formálního vyšetřovacího řízení. Kromě odchylky podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU, o jejíž použitelnosti v aktuálním případě se diskutuje ve 153.–159. bodě odůvodnění, ani řecké orgány, ani žádná třetí strana netvrdily opak.

Závěrečné úvahy

(165) V neposlední řadě právní základy režimů neobsahovaly žádné ustanovení na respektování zásady z rozsudku ve věci Deggendorf. Podle této zásady podniky, které měly prospěch z předchozí podpory, u níž Komise rozhodla o neslučitelnosti, neměly získat podporu z těchto režimů, dokud nevrátily předchozí podporu ([67]). Tento princip neplatí pro podporu určenou k náhradě škody způsobené přírodní pohromou ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. Z důvodu nedodržení této zásady proto žádný další zkoumaný právní základ nemohl odůvodnit poskytnutí podpory v rámci těchto režimů.

VI. **ZÁVĚR**

(166) Komise zjistila, že režimy podpory zřízené podle ministerského rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (ve znění pozdějších změn) ve formě úrokových subvencí a záruk řeckého státu představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Komise zjistila, že Řecko protiprávně zavedlo dotčené režimy podpory v rozporu s čl. 108 odst. 3 SFEU. Z předcházející analýzy vyplývá, že podporu nelze prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem.

(167) Z toho zejména plyne, že státní podpora, kterou Řecko poskytlo společnosti Sogia Ellas a jejím dceřiným společnostem ve formě úrokových subvencí v rámci režimů uvedených ve 166. bodu odůvodnění, je protiprávní a neslučitelná s vnitřním trhem.

VII. **ZPĚTNÉ ZÍSKÁVÁNÍ PROSTŘEDKŮ**

(168) Vzhledem k tomu, že podpora je protiprávní a neslučitelná s vnitřním trhem, by Řecko mělo ukončit režimy podpory a zajistit navrácení podpory od příjemců, pokud podpora nebyla poskytnuta na konkrétní projekt, který v době poskytnutí podpory splňoval veškeré podmínky nařízení o blokových výjimkách, nařízení *de minimis* nebo režimu podpor schváleného Komisí.

(169) Pokud jde o připomínky řeckých orgánů, že je absolutně nemožné získat podporu zpět (viz body odůvodnění 101 a 102), tyto připomínky nejsou relevantní pro posouzení slučitelnosti, jež bylo provedeno v rámci tohoto rozhodnutí, avšak jejich výslovným cílem je dovést Komisi k tomu, aby od Řecka nepožadovala navrácení neslučitelné podpory. Řecké orgány za tímto účelem odkazují na předchozí rozhodovací praxi Komise (viz 102. bod odůvodnění).

([66]) V souladu s judikaturou unijních soudů není Komise povinna posoudit slučitelnost opatření na základě důvodů, které nebyly zmíněny členským státem; v této souvislosti viz: rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 1. února 2018, Larko v. Komise, T-423/14, ECLI:EU:T:2018:57, bod 157.

([67]) Rozsudek Tribunálu ze dne 13. září 1995 ve věci Textilwerke Deggendorf v. Komise, spojené věci T-244/93 a T-486/93, EU:T:1995:160, body 51–60.

(170) Komise v této fázi argument Řecka o absolutní nemožnosti navrácení nepřijímá ([68]). V tomto ohledu musí být splněny dvě kumulativní podmínky vyplývající z podrobného přezkumu Komisí, a sice že obtíže, na které se dotčený členský stát dovolává, jsou skutečné a že neexistují žádné alternativní způsoby vymáhání. Provedení tohoto navrácení podpory by mohlo být považováno za objektivně a absolutně nemožné, pouze pokud by Komise po podrobném posouzení zjistila, že neexistují žádné alternativní metody, které alespoň částečné navrácení dotčené protiprávní podpory umožňují. V daném případě Řecko nevyloučilo alternativní metody k alespoň částečnému navrácení, jelikož odkazovalo pouze na skutečnost, že není možné získat nezbytné informace o přímé a nepřímé škodě způsobené požáry, a to vzhledem k absenci jakýchkoli záznamů a dokumentace o ní. Není například jasné, zda lze škodu přibližně určit na základě leteckých snímků pořízených v době zřícení budov, veřejných záznamů nebo jiných prostředků. Žádost, aby nebylo nařízeno navrácení neslučitelné státní podpory, proto v této fázi není možné přijmout.

(171) Pokud jde o dřívější rozhodnutí Komise, v souladu s ustálenou judikaturou soudů Unie ([69]) je nutno konstatovat, že pojem státní podpory je třeba použít na objektivní situaci, kterou je třeba posoudit k datu, kdy Komise přijímá své rozhodnutí, přičemž jediným kritériem je, zda opatření státu poskytuje výhodu jednomu nebo několika určitým podnikům. Předchozí rozhodnutí Komise proto nemohou být rozhodujícím faktorem.

(172) Komise je v tomto ohledu vázána pouze příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2015/1589. Podle čl. 16 odst. 1 procesního nařízení o navrácení podpory tedy Komise musí nařídit navrácení neslučitelné podpory. Podle článku 17 nařízení (EU) 2015/1589 je navíc promlčecí lhůta pro navrácení podpory 10 let a po každém přerušení začíná běžet znovu. Dotčené režimy podpor byly zavedeny 25. srpna 2007, zatímco první úkon Komise provedený v této souvislosti byl dopis s žádostí o informace v této věci zaslaný řeckým orgánům dne 25. července 2014.

(173) V každém případě okolnosti odůvodňující rozhodnutí nenařídit navrácení v případech, na které odkazuje Řecko (viz 102. bod odůvodnění), zde nejsou splněny. Mimo jiné, ve věci SA.33083 (2012/C) (ex 2012/NN) došlo k přírodní pohromě více než deset let před datem tohoto rozhodnutí; v některých případech to bylo o 25 let dříve. Naopak v tomto případě se požáry vyskytly na konci roku 2007 a řecké orgány věděly o skutečnosti, že se Komise dotčenými režimy zabývá, od poloviny roku 2014. Z výše uvedených důvodů Komise nemůže přijmout žádost řeckých orgánů, aby v tomto případě navrácení neslučitelné podpory nenařídila.

(174) V souladu s odstavcem 42 oznámení Komise „Cesta k účinnému provádění rozhodnutí Komise, jimiž se členským státům nařizuje zajistit navrácení protiprávní a neslučitelné podpory“ by proto měla být Řecku poskytnuta lhůta k jeho plnému provedení. Z částek, které mají být vráceny, by se měl zaplatit úrok z prodlení v souladu s nařízením Komise (ES) č. 794/2004 ([70]).

(175) Toto rozhodnutí by mělo být provedeno okamžitě, s výjimkou případů podpory, která v době svého poskytnutí splňovala všechny podmínky *de minimis* použitelného nařízení (viz článek 2 nařízení Rady (ES) č. 994/98 ([71])) nebo nařízení o blokové výjimce. Za slučitelné s vnitřním trhem až do maximální intenzity podpory platné pro tento

([68]) Viz rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 6. listopadu 2018 ve spojených věcech C-622/16P až C-624/16P, Scuola Elementare Maria Montessori v. Komise, EU:C:2018:873, body 96–97. V souvislosti s výkladem pojmu „absolutní nemožnost navrácení jako jediná výjimka z povinnosti získat zpět státní podporu, kterou Komise prohlásila za neslučitelnou“ viz: Sdělení Komise – Cesta k účinnému provádění rozhodnutí Komise, jimiž se členským státům nařizuje zajistit navrácení protiprávní a neslučitelné podpory, Úř. věst. C 272, 15.11.2007, s. 4, body 18–20 a judikatura v něm citovaná.

([69]) Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 4. března 2009, Associazione italiana del risparmio gestito a Fineco Asset Management v. Komise, T-445/05, EU:T:2009:50, bod 145.

([70]) Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (EU) 2015/1589, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).

([71]) Nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na určité kategorie horizontální státní podpory (Úř. věst. L 142, 14.5.1998, s. 1).

druh podpory by měla být považována zejména jednotlivá podpora poskytnutá v rámci režimů podpory, na které se vztahuje toto rozhodnutí, která v době svého poskytnutí splňovala podmínky stanovené v nařízení (EU) č. 702/2014 nebo podmínky jakéhokoli jiného schváleného režimu podpory,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Režimy podpory zřízené podle ministerského rozhodnutí č. 36579/B.1666/27.8.2007 (ve znění pozdějších změn) ve formě úrokových subvencí a záruk Řecké republiky představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Tyto režimy státní podpory byly protiprávně poskytnuty Řeckou republikou v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování EU a nejsou slučitelné s vnitřním trhem.

Toto rozhodnutí se týká pouze činností spojených s výrobou, zpracováním a uváděním zemědělských produktů na trh, tj. produktů uvedených v příloze I SFEU s výjimkou produktů rybolovu a akvakultury, a s lesnictvím, jak jsou definovány Eurostatem. Nejsou jím tedy dotčeny případné podpory poskytnuté do jiných odvětví hospodářství v souladu s rámci dotyčných režimů podpory.

Článek 2

1. Řecká republika zajistí, aby příjemci navrátili podporu uvedenou v článku 1.

2. Částky, které mají být navráceny, zahrnují úroky ode dne, kdy byly uvedené částky dány příjemcům k dispozici, do dne jejich skutečného navrácení.

3. Úroky z částek, které mají být navráceny, se vypočítají na základě složené úrokové sazby v souladu s kapitolou V nařízení (ES) č. 794/2004 a nařízením Komise (ES) č. 271/2008 ([72]), kterým se mění nařízení (ES) č. 794/2004.

4. Řecká republika přestane poskytovat výhody režimů uvedených v článku 1 a zruší všechny zbývající výplaty podpory v rámci režimů uvedených v článku 1 s účinností ke dni přijetí tohoto rozhodnutí.

Článek 3

Podpora nepředstavuje státní podporu, pokud v době svého poskytnutí splňovala podmínky článku 2 nařízení (ES) č. 994/98 platné v době poskytnutí podpory.

Článek 4

Jednotlivá podpora poskytnutá na základě opatření podle článku 1, která v době svého poskytnutí splňovala podmínky stanovené v nařízení (EU) č. 702/2014 nebo podmínky jakéhokoli jiného schváleného režimu podpory, je slučitelná s vnitřním trhem až do maximální intenzity podpory platné pro tento druh podpory.

Článek 5

1. Vrácení podpory poskytnuté v rámci režimů uvedených v článku 1 je okamžité a účinné.

2. Řecká republika zajistí, aby toto rozhodnutí bylo plně provedeno během čtyř měsíců ode dne jeho oznámení.

([72]) Nařízení Komise (ES) č. 271/2008 ze dne 30. ledna 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 794/2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k čl. 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 82, 25.3.2008, s. 1).

Článek 6

1. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí předloží Řecká republika Komisi tyto informace:

a) seznam příjemců podpory uvedené v článku 1 a celkovou částku, kterou každý z nich v rámci této podpory obdržel;

b) celkovou částku (jistinu a úroky), kterou musí navrátit každý z příjemců, jenž obdržel podpory, na které se nevztahuje pravidlo *de minimis*, nařízení (EU) č. 702/2014 nebo jakýkoli schválený režim podpor;

c) podrobný popis opatření k zajištění souladu s tímto rozhodnutím, jež již byla přijata a jež se plánují;

d) doklady prokazující, že příjemcům bylo nařízeno, aby podporu vrátili.

2. Řecká republika bude Komisi informovat o vývoji vnitrostátních opatření přijatých s cílem provést toto rozhodnutí, a to až do úplného navrácení podpory uvedené v článku 1. Na žádost Komise neprodleně předloží informace o opatřeních již přijatých a plánovaných k provedení tohoto rozhodnutí. Poskytne rovněž podrobné informace o výši podpory a úroků, které již příjemci navrátili.

Článek 7

Toto rozhodnutí je určeno Řecké republice.

V Bruselu dne 7. října 2019.

Za Komisi
Phil HOGAN
člen Komise